

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені І.І. МЕЧНИКОВА
ФАКУЛЬТЕТ РОМАНО-ГЕРМАНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ
КАФЕДРА ФРАНЦУЗЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ

КВАЛІФІКАЦІЙНА МАГІСТЕРСЬКА РОБОТА

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

до написання та підготовки до захисту кваліфікаційної роботи
для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти
спеціальності 035 Філологія
спеціалізації 035.055 Романські мови та літератури
(переклад включно), перша – французька

ОДЕСА
Видавець Букаєв Вадим Вікторович
2023

УДК 001.89(075.8)

К32

Укладачі:

М. Д. Марінашвілі, кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри французької філології;

Т. В. Телецька, кандидат філологічних наук, доцент кафедри французької філології;

Т. В. Весна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри французької філології.

Рецензенти:

Н. О. Кравченко, доктор філологічних наук, професор, декан факультету романо-германської філології Одеського національного університету імені І. І. Мечникова;

О. Ю. Карпенко, доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри граматики англійської мови Одеського національного університету імені І. І. Мечникова.

*Рекомендовано вченою радою факультету
романо-германської філології ОНУ імені І. І. Мечникова.
Протокол № 11 від 30.06.2023 року.*

К32 Кваліфікаційна магістерська робота: методичні рекомендації до написання та підготовки до захисту кваліфікаційної роботи для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спец. 035 Філологія спеціалізації 035.055 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – французька / М. Д. Марінашвілі, Т.В. Телецька, Т.В. Весна. – Одеса: Видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2023. – 60 с.

Наведено головні аспекти організації самостійної наукової діяльності здобувачів вищої освіти, основні вимоги до структури, змісту й оформлення кваліфікаційної магістерської роботи. Подано принципи академічної доброчесності, яких здобувач повинен дотримуватися. Наведено рекомендації щодо змісту і структури доповіді за науковою роботою здобувача.

Для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти і наукових керівників кваліфікаційних робіт.

УДК 001.89(075.8)

© Марінашвілі М.Д., Телецька Т.В., Весна Т.В., 2023

© Видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2023

ЗМІСТ

ВСТУП	5
РОЗДІЛ 1. ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ	6
РОЗДІЛ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ НАУКОВОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ	8
2.1. Планування	8
2.2. Критерії відбору фактичного мовного матеріалу. Методика роботи з джерелами	9
2.3. Робота з джерелами наукової інформації	11
РОЗДІЛ 3. ЗАГАЛЬНІ ПРИНЦИПИ ПОБУДОВИ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ.....	16
3.1. Композиція роботи	16
3.2. Формулювання висновків.....	18
3.3. Рубрикація тексту.....	18
3.4. Унаочнення результатів дослідження	19
РОЗДІЛ 4. ВИМОГИ ДО КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ	23
4.1. Загальна інформація.....	23
4.2. Вимоги до змісту кваліфікаційної роботи	24
4.3. Вимоги до оформлення тексту.....	24
4.4. Вимоги до побудови кваліфікаційної роботи.....	24
4.5. Вимоги до обсягу кваліфікаційної роботи.....	25
РОЗДІЛ 5. ДОТРИМАННЯ ПРИНЦИПІВ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ.....	26
5.1. Поняття академічної доброчесності та види її порушень	26
5.2. Академічна відповідальність	27
5.3. Порядок здійснення заходів з перевірки на академічний плагіат та відповідальні особи	28
5.4. Шкала унікальності твору та порядок подання апеляції	30
5.5. Порядок подання апеляції та її розгляду	31
РОЗДІЛ 6. ОФОРМЛЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ	32
6.1. Технічні вимоги до кваліфікаційної роботи	32

6.2. Вимоги до оформлення цитат, бібліографічних посилань та списку використаної літератури	32
РОЗДІЛ 7. ЗАХИСТ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ	35
7.1. Подання роботи до захисту	35
7.2. Процедура захисту. Вимоги до доповіді за темою кваліфікаційної роботи	36
7.3. Вимоги до мультимедійної презентації кваліфікаційної роботи	39
7.4. Рецензування кваліфікаційної роботи.....	40
7.5. Критерії оцінювання кваліфікаційної роботи	41
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	43
Додаток А. Зразок Завдання на кваліфікаційну магістерську роботу.....	45
Додаток Б. Зразок Відгуку наукового керівника на кваліфікаційну магістерську роботу	47
Додаток В. Зразок оформлення титульного аркуша	48
Додаток Г. Приклад оформлення змісту кваліфікаційної роботи.....	49
Додаток Д. Приклад Резюме кваліфікаційної роботи	50
Додаток Е. Приклади оформлення бібліографічних записів	52
Додаток Ж. Зразок Заяви щодо самостійності виконання письмової роботи	55
Додаток К. Зразок Заяви на повторну перевірку роботи на плагіат	56
Додаток Л. Зразок Заяви про поінформованість щодо правил перевірки на ознаки плагіату.....	57
Додаток М. Зразок Висновку кафедри про допуск роботи до захисту	58
Додаток Н. Зразок Заяви щодо оскарження недопуску роботи до захисту.	59

ВСТУП

Науково-дослідна робота є обов'язковою, органічною, невід'ємною частиною підготовки магістра філології. Успішне проведення наукового дослідження і написання кваліфікаційної магістерської роботи залежить від багатьох чинників, серед яких найважливішим є чітке уявлення про основні вимоги, що ставляться до них. Ці вимоги стосуються, насамперед, наукового рівня роботи, її змісту, структури, форми викладу матеріалу, а також її оформлення.

У зв'язку з вищезазначеним, завданнями методичних рекомендацій є:

- викласти принципи організації самостійного наукового дослідження;
- ознайомити здобувачів вищої освіти з чинними загальними вимогами до виконання і захисту кваліфікаційної магістерської роботи;
- пояснити значення структурних частин кваліфікаційної роботи і особливості їх оформлення;
- закріпити навички виконання бібліографічного опису використаних джерел;
- прищепити вміння представляти в усній формі і аргументовано захищати результати проведеного дослідження.

Завдання визначили структуру методичних рекомендацій. Вони складаються з 7-ми розділів, списку рекомендованої літератури і додатків.

Перший розділ містить загальні вимоги до наукового дослідження. В другому розділі розглянуто принципи організації самостійного наукового дослідження здобувача вищої освіти. Третій розділ присвячений загальним принципам побудови кваліфікаційної роботи. В четвертому розділі містяться вимоги щодо структури, змісту, обсягу кваліфікаційної магістерської роботи. В п'ятому розділі сформульовано принципи академічної доброчесності. У шостому розділі наведено правила оформлення наукової роботи здобувача вищої освіти. Сьомий розділ містить відомості щодо правил подання кваліфікаційної роботи до захисту, підготовки доповіді та процедури захисту перед Екзаменаційною комісією.

У Додатках представлено зразки основних структурних частин кваліфікаційної роботи, а також зразки супровідних документів.

РОЗДІЛ 1. ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ

Неодмінною умовою наукової праці є конкретність мети, чіткість постановки завдань, ясне уявлення того, що потрібно з'ясувати, як це зробити і навіщо; що є об'єктом дослідження, якими є критерії його виділення у фактичному мовному матеріалі, в якій галузі науки він вже розглядався, що про нього вже відомо, ким отримані існуючі результати, що ще залишається з'ясувати.

Основні вимоги, зазначені у нормативних документах щодо дисертацій, тобто вимоги новизни, актуальності, достовірності, практичної і теоретичної значущості, імпліцитно входять у будь-яку наукову роботу, у тому числі кваліфікаційну магістерську роботу, але відрізняються масштабністю.

Актуальність. До поняття «актуальність» входить корисність теми для сучасного етапу розвитку науки. Насамперед, актуальність визначається відповідністю роботи сучасним напрямам лінгвістичних досліджень. Так, на сучасному етапі розвитку лінгвістики актуальними є такі напрями, як функціональний, комунікативний, когнітивний, когнітивно-ономасіологічний тощо. Мотивуючи актуальність дослідження, слід вказати, що проблема привертає увагу багатьох, але в ній є ще дискусійні питання, важливо сформулювати своє розуміння наявних проблем.

При встановленні актуальності теми враховуються напрацювання попередників. Точне згадування ролі інших вчених у розробці того ж питання є обов'язковим.

У роботі повинна бути чітко сформульована **мета**, що фактично відбивається в назві теми, і **завдання**, які вирішувалися для її досягнення. Наприклад, у кваліфікаційній магістерській роботі на тему «Експресивна функція французьких оціночних прикметників та прислівників (на матеріалі художніх текстів)» мета полягає у виявленні експресивної функції оціночних прикметників та прислівників у французькій мові, а також у вивченні ролі контексту в актуалізації оціночного значення прикметників та прислівників. Поставлена мета потребує рішення таких *завдань*:

1. визначення категорії оцінки;
2. визначення підсистеми прикметників та прислівників, які можуть здійснювати оцінку подій;
3. виявлення впливу контексту на актуалізацію оціночного значення прикметників та прислівників;
4. розкриття семантичної сутності оціночного висловлювання, яке формується семантикою прикметника у функції предикативного

компонента;

5. аналіз суб'єктивного та об'єктивного ставлення у процесі оцінювання;
6. виявлення експресивного потенціалу оціночних прикметників та прислівників у французьких художніх текстах.

Для досягнення поставленої мети в роботі використовуються відповідні **методи** дослідження. В науковому дослідженні розрізняють методологію, метод та методику. Методика – це сукупність прийомів спостереження і опису матеріалу. Метод – спосіб теоретичного дослідження або практичного здійснення певного явища чи процесу, тобто шлях дослідження. Методологія – сукупність методів. Перелік методів подається в роботі (у вступі) із зазначенням того, що саме досліджувалося тим чи іншим методом. Це дає змогу пересвідчитися у логічності вибору саме цих методів.

Так, у згаданій вище магістерській роботі використовувались такі методи аналізу: дескриптивний; компонентний, заснований на словникових дефініціях, який дозволив виявити денотативні і оціночні семи у семантичній структурі прикметників та прислівників; контекстуальний аналіз для виявлення особливостей реалізації оціночного значення у тексті.

Вимога **новизни** може мати різні аспекти, це може бути удосконалення методів дослідження того чи іншого явища, подолання труднощів, що мають місце в рішенні тієї чи іншої проблеми, підтвердження відомих положень новими мовними / мовленнєвими фактами і т. д.

Вимога **достовірності** припускає, що результати роботи мають бути обґрунтовані достатнім обсягом обробленого фактичного матеріалу, відповідністю об'єкта і методів дослідження і послідовним застосуванням обраних методик.

Наукова робота повинна мати **теоретичну значущість**, яка може полягати в новому принципі систематизації певних мовних фактів, у перевірці дієвості тієї чи іншої теорії для аналізу зібраного студентом мовного матеріалу і т. п.

Практичне значення. Дуже бажано, щоб здобувачі вищої освіти думали про конкретну користь, що можуть дати результати їхнього дослідження для практики викладання мови, для кращого розуміння іноземного тексту, для перекладу, для лексикографії, інформатики та інших розділів прикладної лінгвістики.

РОЗДІЛ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ НАУКОВОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ

2.1. Планування

У плануванні роботи є два аспекти. По-перше, це планування процесу дослідження, тобто його організації (встановити проблематику, об'єкт, фактичний мовний матеріал, критерії добору матеріалу, методи, методика). Усе це можна сформулювати у вигляді таких запитань: що робити? як робити? з якою метою робити?

По-друге, треба спланувати композицію роботи – виклад результатів у вигляді тексту.

Після вибору теми роботи доцільно скласти її більш-менш докладний план. Як правило, план роботи складається за участю наукового керівника.

Тут доцільно навести обов'язки наукового керівника кваліфікаційної магістерської роботи:

- практична допомога здобувачу освіти у виборі теми кваліфікаційної роботи і розробці плану її виконання;
- надання допомоги у виборі методів і методик проведення дослідження;
- консультування з підбору наукової літератури і фактичного мовного матеріалу;
- систематичний контроль ходу виконання роботи відповідно до календарного графіка;
- оцінка якості виконання роботи відповідно до вимог, що висувуються до неї;
- визначення кола питань та обсягу матеріалу, необхідного для написання кваліфікаційної роботи;
- консультування здобувача вищої освіти з питань, які виникають при написанні роботи.

Науковий керівник складає завдання до кваліфікаційної роботи, до якого додається календарний план виконання дослідження (див. Додаток А). Науковий керівник контролює всі стадії підготовки і написання роботи, аж до її захисту. Відповідальність за якість отриманих наукових результатів, разом зі здобувачем освіти, несе і науковий керівник. Здобувач не менше одного разу на місяць звітує перед керівником про виконання завдання до кваліфікаційної роботи. Контроль роботи здобувача вищої освіти, що проводиться науковим керівником, доповнюється контролем з боку випускової кафедри, яка контролює виконання здобувачем календарного плану підготовки роботи. Після завершення написання роботи науковий керівник дає письмовий відгук (зразок відгуку див. в Додатку Б).

Відзначимо, що попередній план роботи, можливо, буде реалізовано не повністю і в процесі роботи він буде коригуватися, але це дисциплінує і допомагає організувати нову інформацію, яка надходить, відбираючи потрібне і відхиляючи зайве.

Як показує досвід, читати теоретичну літературу і збирати фактичний мовний матеріал краще паралельно. При цьому доцільно спочатку самому розібратися в мовних фактах, і тільки потім зібрати всі наявні в науковій літературі думки з досліджуваної проблеми.

Вивчення наукової літератури слід починати з найбільш фундаментальних лінгвістичних праць, в яких обрана тема висвітлюється в контексті загальної парадигми науки, і рухатись далі в напрямку від загального до окремого, від базисних положень до більш конкретних.

Після вивчення фундаментальних праць доцільно звернутися до наукових статей за темою дослідження в періодичних виданнях, у збірниках наукових праць, до тез доповідей на наукових конференціях, авторефератів тощо.

Послідовність вивчення проблеми дослідження і написання самого тексту кваліфікаційної роботи можуть не збігатися. Іноді буває доцільним написати спочатку дослідницьку частину і тільки потім – загальнотеоретичний перший розділ з формулюванням вихідних концепцій і оглядом стану питання, щоб навести тільки ту інформацію, що виявляється релевантною для висвітлення свого нового матеріалу і вирішення поставлених завдань.

Інше питання полягає в тому, яку теоретичну проблему дозволяє висвітлити той чи інший факт тексту. Про це треба подумати ще на першому етапі роботи при визначенні завдань роботи. Велику допомогу в цьому може надати наявність не тільки позитивного, але і негативного матеріалу, оскільки, як відомо, саме парадоксальні випадки можуть призвести до цікавих результатів.

Помилковим є прагнення здобувача написати розділ, ще не знаючи, які висновки будуть отримані. Доцільніше спочатку вивчити фактичний мовний матеріал, дійти певних висновків, сформулювати їх у тезовій формі й обговорити їх з науковим керівником.

2.2. Критерії відбору фактичного мовного матеріалу. Методика роботи з джерелами

Вибір джерел фактичного мовного матеріалу визначається темою дослідження, його об'єктом. Першими труднощами для здобувача освіти, може стати точне визначення об'єкта дослідження і продумане узгодження з ним предмета і матеріалу, на якому здійснюються спостереження.

Варто чітко уявляти, що таке об'єкт і предмет. *Об'єкт* – це процес або

явище, що породжують проблемну ситуацію. *Предмет* міститься в межах об'єкта. Об'єкт і предмет як категорії наукового процесу співвідносяться як загальне і часткове. В об'єкті виокремлюється та його частина, що є предметом дослідження. Саме предмет обумовлює тему роботи. Наприклад, в роботі «Лексико-семантичні засоби кінесичної характеристики персонажа (на матеріалі сучасного французького роману)» *об'єктом* є кінесична лексика, а *предметом* – статус, структурні, семантичні та функціональні характеристики кінесичної лексики сучасного французького роману.

У роботах зі стилістики залежно від теми дослідження мовний матеріал може виокремлюватися з одного твору письменника певної історичної епохи; декількох творів одного автора; декількох творів різних авторів. Джерелом вибірки можуть слугувати опитування інформантів, а також різного роду словники (двомовні, тлумачні, фразеологічні, етимологічні). У лексикографічних роботах, коли необхідно дослідити великі масиви слів, збір матеріалу по словниках дає основну масу фактів, і словники вважаються цілком надійним джерелом, зокрема, такій авторитетний словник, як Le Petit Robert (або Le Grand Robert). Наявність електронних версій словників полегшує доволі копітку роботу з ними. У більшості випадків, однак, матеріал, зібраний за словником, перевіряється і доповнюється текстовим матеріалом. Вивчаючи великі групи чи високочастотні слова, дослідники збирають більше тисячі прикладів.

Кожний мовний приклад доцільно виписувати/друкувати на окремі картки відповідного розміру, тобто збирається картотека прикладів. Це зручно для подальшої роботи з фактичним матеріалом, наприклад, для його класифікації. Досліджуване явище має бути представленим в контексті, який є достатнім для розкриття його формальних, змістових і функціональних характеристик. Досліджуваний мовний факт виділяється іншим кольором/шрифтом або підкреслюється. У нижньому куті картки наводиться шифр джерела мовного матеріалу і сторінка, на якій цей приклад представлений. Наприклад:

Enfin, nous **nous réconciliâmes** avec Arthur pour finir, tout à fait

CVBN, 17

Тут CVBN є шифром джерела Céline L.-F. Voyage au bout de la nuit, а число 17 вказує на сторінку.

Шифром може слугувати і прізвище автора художнього тексту, ключове

слово в назві твору чи словника, завдяки якому цей словник можна відрізнити від інших. Наприклад: *Robert* – для словника *Le Petit Robert. Dictionnaire alphabétique et analogique de la langue française*.

Повні відомості про джерело фактичного мовного матеріалу і прийняту систему шифрів мають бути зафіксовані окремо. У завершеній науковій роботі після списку використаної літератури наводиться повний список джерел фактичного мовного матеріалу і прийнятих для їх позначення шифрів.

При карткуванні треба дотримуватися абсолютної точності: не можна скорочувати слова, переставляти, замінювати іншими; варто дотримуватися авторської пунктуації.

Якщо джерелом фактичного матеріалу є текст, мовні факти можна виокремлювати двома основними способами. Перший – суцільна вибірка, коли аналізу підлягає весь масив тексту, з якого виокремлюються всі мовні явища, релевантні для даного дослідження. Другий спосіб називають вибіркоким; його доцільно використовувати при роботі з великими за обсягом текстами. У такому разі вибірка здійснюється з низки однакових за обсягом, але довільно вибраних фрагментів тексту. Як правило, вибирають 10 таких фрагментів, при цьому реєструється певна кількість досліджуваних фактів (наприклад, 100 прийменників, 200 простих двоскладних речень і т. д.) з метою виявлення їх вживаності, формально-структурних і функціонально-семантичних характеристик.

Зібраний корпус прикладів завжди враховується при оцінці достовірності дослідження, хоча, звичайно, з урахуванням адекватності і послідовності застосування методики. Достатність вибірки залежить від типу роботи. (Напр., це можуть бути 20 прикладів, якщо йдеться про неологізми того чи іншого автора, або близько 2000 прикладів – для високочастотної лексики або граматичного явища).

2.3. Робота з джерелами наукової інформації

Кваліфікаційна магістерська робота має бути пов'язаною з інформаційними матеріалами і містити огляд літератури за тематикою дослідження, що вимагає від здобувача вищої освіти наполегливої праці з науковою літературою.

Уміти працювати з книгою – це означає швидко розбиратися в її структурі, правильно оцінювати і фіксувати в зручній формі все, що видається потрібним для виконання наукового дослідження.

Як вже вказувалося вище, вивчення літератури з обраної теми слід починати із загальних робіт, щоб мати уявлення щодо основних питань, близьких до теми дослідження, а потім вести пошук нових видань спеціальної

літератури. При цьому на першому етапі можна охопити якомога більше джерел, а потім поступово «відсіювати» зайві видання. Існує і методика, за якою від самого початку роботи свідомо обмежується коло джерел, а вивчення починається саме з тих, що мають безпосереднє відношення до теми наукового дослідження. Іноді надмірне коло джерел інформації на довгий час гальмує вирішення конкретної наукової проблеми.

На початку роботи потрібно попередньо ознайомитись з відібраними джерелами. Методика читання наукової літератури дещо інша ніж художньої. Є «швидке» і «повільне» читання: побіжний огляд змісту книги або ретельне опрацювання. Побіжний перегляд змісту дає можливість ознайомитись з книгою в загальних рисах, коли досліднику стає зрозуміло, що в цій книзі міститься корисна інформація, і її необхідно ретельно опрацювати або отримати лише загальну уяву.

Текст має бути не лише прочитаним, а й опрацьованим, з певними нотатками.

Етапи вивчення наукових джерел інформації можна поділити на:

- загальне ознайомлення з вирішенням наукової проблеми;
- побіжний перегляд відібраної літератури і її систематизація відповідно до змісту роботи і черговості вивчення, опрацювання;
- читання за послідовністю розміщення матеріалу;
- вибіркоче читання окремих частин;
- виписування (копіювання, ксерокопіювання) потрібного матеріалу для формування тексту кваліфікаційної роботи;
- критичне оцінювання записаного, редагування і чистовий запис як фрагмента тексту кваліфікаційної роботи.

Можлива дещо інша методика опрацювання наукових джерел. Аркуш паперу ділять навпіл вертикальною рисою. Ліворуч записують зміст прочитаного, а праворуч – свої зауваження з виділенням особливо значущих визначень, формулювань. Ведення записів при читанні літератури є обов'язковим, воно сприяє кращому засвоєнню прочитаного. Головне – зафіксувати наявність даного джерела і, за можливості, передбачити майбутню потребу в даних, які містяться в книзі, статті і т. д.

Існують практичні прийоми, які спрямовані на те, щоб записи в процесі читання відбирали найменше часу і щоб потім ними можна було легко скористатися. Якщо книга особиста, то записи можна робити прямо на полях, маючи при цьому свою систему умовних позначок.

Зазвичай у ксерокопії або електронній версії книги застосовують три групи знаків:

- знаки схвалення окремих висловів в текст (підкреслення, знаки оклику);

- знаки нерозуміння, заперечення (хвилясте підкреслення, знак питання, слова: для чого? як? звідки це? або посилання на іншу сторінку тексту);
- знаки доповнення – для фіксування додаткової інформації, пропозицій читача (пунктирна лінія, записи типу: «див. також»).

Якщо ж книга бібліотечна, і немає її електронної версії, безумовно, робити в ній якісь позначки є ознакою відсутності культури. Тут потрібно використовувати записи в робочих зошитах, на окремих аркушах чи картках. Можна також зробити ксерокопії і ставити позначки на самих ксерокопіях. При цьому не слід забувати підписувати такі ксерокопії, інакше можна забути, яка сторінка ксерокопії з якого джерела зроблена і якому авторові належить, що дуже ускладнює літературний огляд, цитування і розміщення посилань у тексті кваліфікаційної роботи.

Зазвичай виписують лише найбільш суттєве для даної книги чи статті і те, що викликає певний інтерес. Аби уникнути повторень, записи треба проводити після ознайомлюючого «швидкого» читання.

У роботі з джерелами, при накопиченні фактів з метою економії часу потрібно прагнути до лаконізму, використовуючи різного виду скорочення. Система скорочення записів може бути індивідуальною, продуманою завчасно, виходячи з загальноприйнятих правил. Це може бути лише початок слова (французька – фр.), вилучання середньої частини (видавництво – вид-во), введення косої риски у скороченні словосполучень (н/р – наукова робота) та ін.

Розташування записів допомагає розумінню логічних зв'язків між окремими поняттями, їх ієрархії. Корисними у цьому сенсі є виділення заголовків, ключових слів, розчленування тексту, підкреслювання, нумерація, різні кольори тощо.

Особливою формою фактичного матеріалу є цитати – дослівний уривок твору, чиєсь висловлювання, що органічно вписуються в текст наукової роботи як підтвердження чи заперечення певної думки. Тут потрібна особлива старанність, оскільки будь-яка недбалість у виписках даних призводить до втрати додаткового часу на уточнення думки автора. Часто буває так, що окремі думки передаються своїми словами без дослівного виписування цитат.

Виходячи зі змісту цитат, здобувач освіти здійснює аналіз і синтез, будує систему обґрунтованих доказів.

Цитати використовуються і для підтвердження окремих суджень, які висловлює дослідник. При цитуванні джерел слід дотримуватись таких правил:

- текст цитати починається і закінчується лапками і наводиться в тій граматичній формі, в якій він поданий у науковому джерелі, із збереженням особливостей авторського написання. Наукові терміни, запропоновані іншими авторами, не виділяються лапками, за винятком тих, що викликали

загальну полеміку. У такому разі використовується вираз «так званий»;

- цитування повинно бути повним, без довільного скорочення авторського тексту і без перекручення думок автора. Пропуск слів, речень, абзаців при цитуванні допускається і позначається трьома крапками. Вони ставляться у будь-якому місці цитати (на початку, всередині, наприкінці). Якщо перед випущеним текстом або за ним стояв розділовий знак, то він не зберігається;
- кожна цитата обов'язково супроводжується посиланням на джерело, ставиться порядковий номер за переліком джерел у списку використаної літератури кваліфікаційної роботи з виділенням у квадратних дужках і зазначенням номера сторінки;
- при непрямому цитуванні (переказі думки), що дає значну економію тексту, слід бути дуже точним у викладенні думок автора, конкретним щодо оцінювання його результатів. Треба давати відповідні посилання на джерело;
- цитати мають органічно «вписуватися» в контекст кваліфікаційної магістерської роботи.

При вивченні літератури не потрібно прагнути тільки до запозичення матеріалу. Надлишкове цитування створює враження компілятивності роботи. Утім, недостатнє цитування свідчить про поверхнєве опрацювання питання. Тут необхідно дотримуватись розумної міри.

Кількість використовуваних цитат повинна бути оптимальною, тобто визначатися потребами розробки теми наукової роботи. Здобувачу потрібно встановити, чи є доречним наведення цитат у конкретному контексті, чи немає в них перекручування змісту аналізованих джерел. Причини перекручування можуть бути різними. В одних випадках з першоджерела можуть бути узяті слова, що не визначають основної суті поглядів його автора. В інших – цитати обмежуються словами, що містять тільки частину думки, наприклад, ту, яка більше відповідає інтересам автора кваліфікаційної роботи. Іноді в цитаті викладається погляд не на той предмет, що розглядається в даному контексті.

Доволі складною роботою при виконанні наукового дослідження є огляд літератури з проблематики кваліфікаційної роботи. Аби уникнути примітивності і помилок в аналізі наукової літератури, слід уважно систематизувати погляди вчених в такому порядку:

- сутність даного явища, процесу (позиція декількох авторів збігається в такому-то аспекті);
- що становить зміст даного процесу чи явища (його компоненти, структурні зв'язки, стадії, етапи розвитку);
- погляди вчених з приводу шляхів вирішення даної проблеми на практиці (хто і що пропонує);

- які труднощі, виявлені в попередніх дослідженнях, виявляються на практиці;
- які чинники, умови ефективного розвитку процесу чи явища в даній галузі виділені вченими.

Огляд джерел дає змогу визначити новий напрямок наукового дослідження, його значення для розвитку науки і практики, актуальність теми.

Огляд літературних джерел дає можливість виявити фахову компетентність дослідника, його особистий внесок в розробку теми порівняно з уже відомими дослідженнями. Вивчення літератури здійснюється не для запозичення матеріалу, а для аналізу отриманої інформації і формування власної концепції.

Список використаної літератури – елемент бібліографічного апарату, який відбиває самостійну творчу роботу автора кваліфікаційної роботи і свідчить про рівень проведеного дослідження.

При роботі з науковою літературою варто записувати усі вихідні дані, включаючи видавництво, рік видання, загальну кількість сторінок – для книг, і для статей – сторінки, що вони займають у журналі. (Форму подання джерел у списку літератури див. в п. 6.2).

РОЗДІЛ 3. ЗАГАЛЬНІ ПРИНЦИПИ ПОБУДОВИ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ

3.1. Композиція роботи

Кваліфікаційна магістерська робота містить титульний аркуш, зміст, перелік умовних позначень (в разі потреби), вступ, основний текст, що складається з 2-3 розділів з короткими і чіткими висновками до кожного розділу, загальні висновки з дослідження в цілому, список використаної літератури, додатки (в разі потреби) і резюме (Зразок резюме наведено в Додатку Д).

Титульний аркуш. Титульний аркуш кваліфікаційної роботи магістра містить такі відомості: назва вищого навчального закладу; назва факультету і кафедри, де виконано кваліфікаційну роботу; рівень вищої освіти; тема роботи (українською та англійською мовами); форма навчання; шифр і найменування спеціальності і спеціалізації; прізвище, ім'я, по батькові автора роботи; прізвище, ім'я, по батькові наукового керівника; прізвище, ім'я, по батькові рецензента; відомості про допуск роботи до захисту; відомості щодо дати захисту та його результатів; місто і рік виконання роботи (Див. Додаток В).

Титульний аркуш зараховують до загальної кількості сторінок роботи, але на ньому номер сторінки не ставиться.

Зміст містить: перелік скорочень та умовних позначень (якщо вони є); вступ; заголовки розділів і підрозділів (якщо вони є); висновки; список використаних джерел; резюме; додатки (якщо вони є) з вказівкою номера сторінки. Приклад змісту наведено в Додатку Г.

Перелік умовних позначень, символів, скорочень і термінів. Якщо в роботі вжиті маловідомі скорочення, специфічна термінологія, позначення і таке інше, то їх перелік подається у вигляді окремого списку, який розміщується після ЗМІСТУ, перед ВСТУПОМ. Незалежно від цього при першій появі цих елементів у тексті кваліфікаційної роботи наводять їх розшифровку.

У **вступі** коротко визначається об'єкт дослідження, формулюється актуальність проблеми, її стан у даний час, викладається суть поставленого наукового завдання, мета власного дослідження, напрямки і методи вирішення, теоретична і практична значущість, новизна, матеріал, на якому здійснене дослідження, зв'язок з науково-дослідною темою випускової кафедри, зміст роботи за розділами.

Тут зауважимо лише стосовно новизни. У студентських наукових роботах новизна визначається переважно такими поняттями, як «розширено», «доповнено», «уточнено», «конкретизовано», «узагальнено», «систематизовано», «класифіковано», «проілюстровано», «обґрунтовано», «унаочнено» відомі матеріали та результати, що уможлиблюється завдяки поглибленому вивченню певних дисциплін, актуальних тем (окремо та в комплексі) і розвиненими навичками та вміннями із самостійної організації наукової праці у відповідності до сформульованої мети, завдань і обраної методики наукового пошуку.

Вступ слід уважно й акуратно переписувати неодноразово на різних етапах виконання роботи, тому що вступ читається першим з усіх розділів роботи і по ньому складається перше враження про роботу і її автора.

Перший розділ повинний містити докладний огляд відомих досліджень з даної проблеми. В огляді дається опис основних етапів і важливих моментів у розвитку наукової думки з проблеми. Проведена здобувачем вищої освіти систематизація відомих досліджень надасть роботі більшої цілісності. Коротко, критично висвітливши роботи попередників, здобувач має поставити і сформулювати завдання свого дослідження. Тут наводяться також теоретичні засади дослідження. Перший розділ складає близько 20 % тексту роботи (не враховуючи списку використаної літератури і додатків).

Логічність і цілеспрямованість викладу роботи досягаються тільки тоді, коли кожний розділ має визначене цільове призначення і є базою для наступного розділу.

Другий і Третій розділи є власне дослідницькими, у яких здобувач послідовно проводить аналіз фактичного матеріалу відповідно до поставлених завдань і з використанням відповідних методів. Бажано після кожного розділу коротко сформулювати конкретні висновки за розділами.

У загальних **Висновках** підводяться підсумки роботи. Формулюються основні висновки за результатами дослідження.

У **Додатках** до роботи містяться матеріали додаткового характеру. Це можуть бути укладені здобувачем вищої освіти словники, таблиці, графіки, схеми, ілюстрації і т. п.

До загального обсягу роботи і обсягу окремих її складових частин існують певні вимоги, що наводяться в Розділі 6 методичних рекомендацій.

3.2. Формулювання висновків

Варто розрізняти **загальні висновки**, викладені наприкінці кваліфікаційної роботи, від **висновків**, зроблених до кожного розділу роботи. Якщо перші великою мірою узагальнюють результати роботи в цілому, то останні повинні бути більш конкретними, з вказівкою деталей, особливостей і новизни конкретних етапів дослідження.

Висновки до розділів можуть починатися словами: «Проведений аналіз мовного матеріалу показав, що ...»; «У результаті дослідження встановлено, що ...».

Заключна частина (загальні висновки) повинна містити висновки, зроблені за результатами всієї роботи. Ця частина, невелика за обсягом, є особливо важливою, оскільки саме тут у завершній і логічно бездоганній формі повинні бути наведені підсумкові результати дослідження. Висновки до всієї роботи – це не просте підсумовування досягнутих результатів, а свого роду синтез, що органічно поєднує експліцитний і імпліцитний рівні викладу, окремі результати за темою і сукупний підсумок роботи в цілому. У висновках необхідно співвіднести отримані результати з метою і завданнями, поставленими у Вступі, поєднати в єдине ціле отримані результати, оцінити успішність власної роботи.

3.3. Рубрикація тексту

Текст кваліфікаційної роботи поділяється на великі і невеликі частини. Такий розподіл, або рубрикація тексту, проявляється в наявності структурних підрозділів – розділів і параграфів, що мають заголовки і нумеруються арабськими цифрами.

Розподіл роботи на розділи і параграфи диктується внутрішньою логікою тексту. Наприклад, розподіл розділу на параграфи припускає, що останні не повинні дублювати один одного, але у своїй сумі повинні цілком вичерпувати зміст розділу в цілому.

Розділи і параграфи повинні бути озаглавлені таким чином, щоб назва точно відповідала змісту тексту. У заголовках варто уникати вузькоспеціальних термінів, скорочень, аббревіатур. Заголовки повинні бути досить короткими, тобто не повинні містити зайвих слів, але водночас вони не можуть складатися з одного слова. Односкладовий заголовок втрачає конкретність і здобуває небажану для окремого розділу або параграфа широту.

Розділи і параграфи повинні бути пронумерованими. Великі частини, тобто розділи, нумеруються однією цифрою, їхні підрозділи, тобто параграфи, – двома цифрами: номером розділу і номером параграфа (наприклад, розділ 2,

параграфи 2.1., 2.2. тощо. За необхідності параграфи можуть поділятися на підпараграфи (наприклад, параграф 2.1. поділяється на підпараграфи 2.1.1., 2.1.2., 2.1.3. і т. д.). Наприклад:

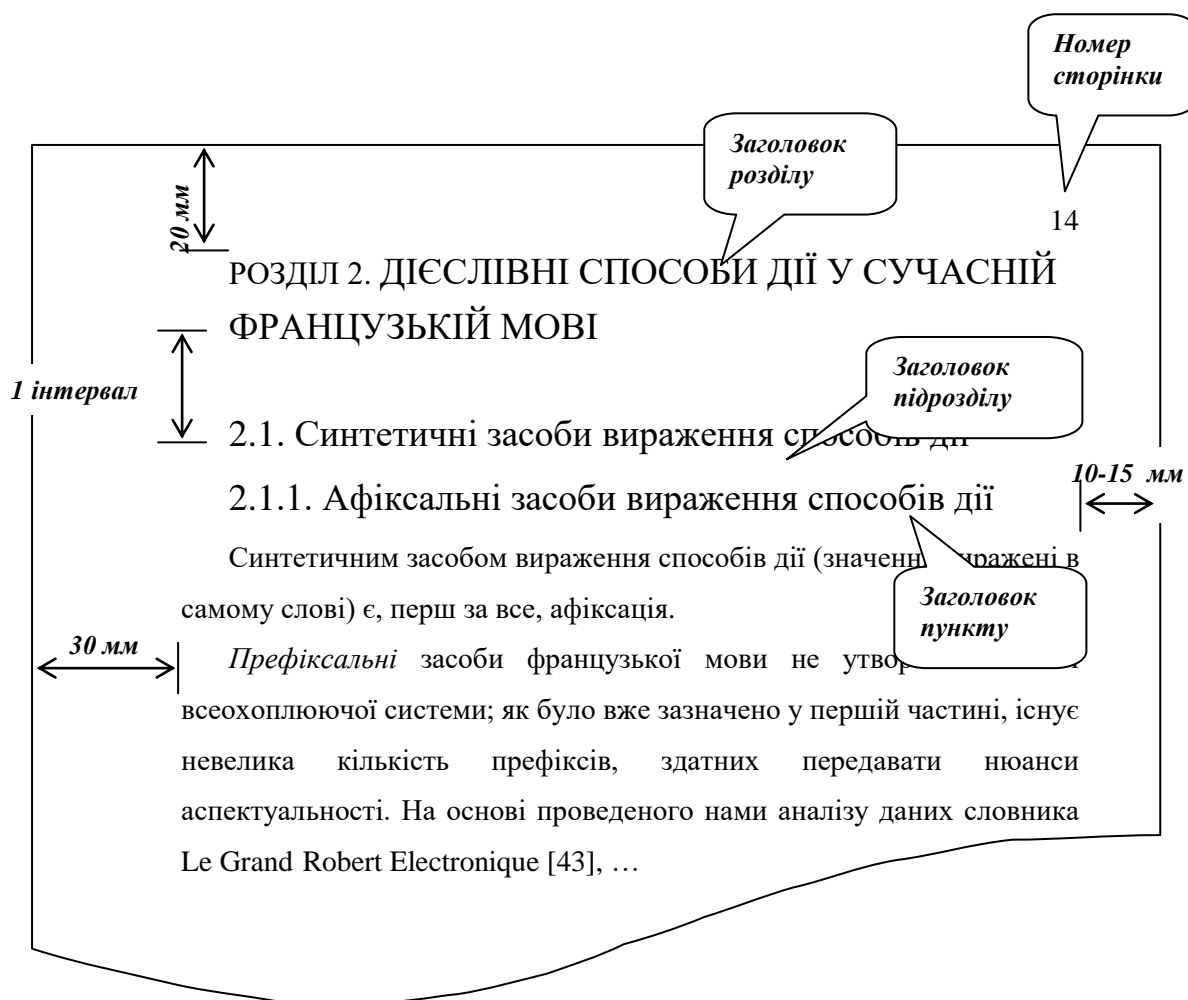

Рис. 3.1. Приклад розміщення тексту в основній частині кваліфікаційної роботи

Рубрикація тексту роботи відображається у змісті (див. Додаток Г).

3.4. Унаочнення результатів дослідження

Невід'ємною частиною практично кожної наукової роботи є ілюстрації (схеми, графіки, діаграми) і таблиці. Вони подаються в роботі безпосередньо після тексту, де вони згадані вперше, або на наступній сторінці.

Ілюстрації позначають словом «Таблиця», «Рис.», «Діаграма» або «Схема» і нумерують послідовно в межах розділу. Номер ілюстрації повинен складатися з номера розділу і порядкового номера ілюстрації, між якими ставиться крапка. Наприклад: Рис. 2.3 (третій рисунок другого розділу). Номер

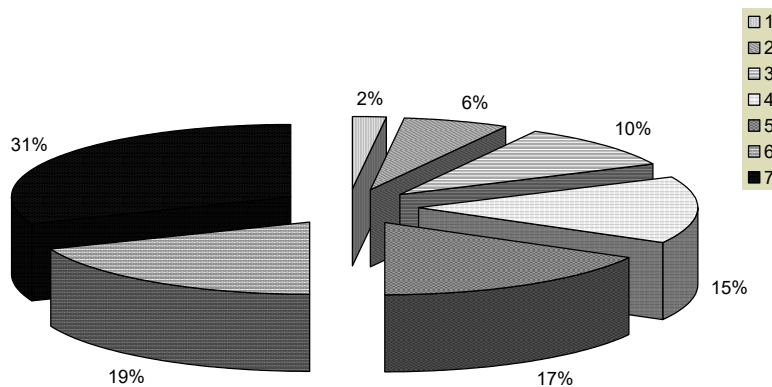
ілюстрації, її назва і пояснювальні підписи розміщують послідовно перед (для Схем) або під ілюстрацією (для Рисуноків).

Приклад введення діаграми у текст дослідження:

«Порівняльна характеристика іменників та вигуків за їх кількістю міститься в Діаграмі 2.1.

Діаграма 2.1

Кількісна характеристика іменників та вигуків, що позначають "звук"

1 – звуки, які характерні для якогось стану; 2 – звуки вибуху; 3 – звуки, утворені життєдіяльністю людського тіла; 4 – звуки тварин; 5 – звуки неживої природи; 6 – звуки людини; 7 – механічні звуки.

Як видно з діаграми, найбільш численну групу складають механічні звуки, а найменшу – звуки, які характерні для якогось стану. Проте, незважаючи на малу кількість слів, які характеризують певний стан або звуки вибуху, ці групи є дуже важливими, оскільки в мові є спеціальні слова для позначення цих явищ.»

Кількісні дані наводяться у вигляді **таблиць**, що дозволяє більш наочно уявити результати дослідження.

Таблицю розміщують після першого згадування про неї в тексті.

Таблиця будується таким чином:

Таблиця (номер)

		Назва таблиці				
Головка	(шапка)				Заголовок колонок	
Рядки					Підзаголовки колонок	
		Заголовки рядків (боковик)	Колонки			

Таблиці нумерують у межах розділу. У правому верхньому куті сторінки розміщують напис Таблиця 2.1 (номер розділу, номер таблиці в розділі). Назва таблиці міститься нижче, по центру сторінки. У разі перенесення таблиці на іншу сторінку над подальшими частинами пишеться Продовження табл. 2.1.

Заголовки колонок необхідно починати з великих літер, підзаголовки – з маленьких (якщо вони становлять одне речення із заголовком) і з великих (якщо вони самостійні). Висота рядків – не менше 8 мм.

Заголовок кожної таблиці має бути, по можливості, коротким. Слід уникати повторів тематичного заголовка в заголовках граф, чітко зазначити одиниці виміру показників. Лаконічності потребують назви боковика. Слова, що повторюються, слід виносити до узагальнюючих заголовків, об'єднувальних рубрик.

При великій кількості колонок таблицю можна поділити на частини і розміщувати одну частину під іншою в межах однієї сторінки. Якщо рядки або колонки таблиці виходять за формат сторінки, то в першому випадку в кожній частині таблиці повторюють її шапку, а в другому – боковик.

Якщо цифрові або інші дані в якому-небудь рядку таблиці не наводяться, то в ньому ставиться прочерк (–).

На всі таблиці мають бути посилання в тексті.

Приклад введення таблиці у текст і її оформлення:

«При подальшому аналізі за принципом загальні / спеціалізовані прислівники-інтенсифікатори було встановлено, що у французькій мові переважають спеціалізовані інтенсифікатори. Кількісні дані наведені в таблиці 2.1.

Таблиця 2.1

Кількісна характеристика загальних і спеціалізованих інтенсифікаторів у французькій мові (за словником *Le Petit Robert*)

Тип прислівників-інтенсифікаторів	Абсолютна кількість	Відносна кількість, %
загальні інтенсифікатори	85	43,4
спеціалізовані інтенсифікатори	111	56,6
Всього	196	100

За таблицею слід навести пояснення і інтерпретацію даних, що вона містить.

Додатки. Додатки оформлюють як продовження роботи на наступних її сторінках. Розміщують їх у порядку зазначення відповідних посилань у тексті. Кожний такий додаток необхідно починати з нової сторінки.

Додаток має містити заголовок, надрукований симетрично до тексту

сторінки. Посередині рядка над заголовком малими літерами з першої великої друкується слово «Додаток» і велика літера, що позначає додаток. Додатки слід позначати послідовно великими літерами української абетки, за винятком Г, Є, З, І, Ї, Й, О, Ч, Ь. Наприклад, Додаток А, Додаток Б і т. ін.

Текст кожного додатка за потреби може бути поділений на розділи й підрозділи, які нумерують у межах кожного додатка. У цьому разі перед кожним номером ставлять позначення додатка (літеру) і крапку, наприклад, А.2 – другий розділ додатка А; В.3.1 – перший підрозділ третього розділу додатка В.

РОЗДІЛ 4. ВИМОГИ ДО КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ

4.1. Загальна інформація

Кваліфікаційна магістерська робота з іноземної мови – це самостійне закінчене наукове дослідження важливої лінгвістичної проблеми, виконане під керівництвом професора або доцента. Кваліфікаційна робота виконується відповідно до вимог щодо наукових досліджень і має засвідчити професійну зрілість здобувача вищої освіти.

Метою написання кваліфікаційної роботи є:

- систематизація, закріплення, розширення теоретичних і практичних знань здобувача вищої освіти, їх застосування при вирішенні конкретних наукових, науково-дослідних завдань;
- розвиток навичок самостійної наукової роботи, оволодіння методикою теоретичної та науково-пошукової діяльності, проведення самостійного дослідження при вирішенні наукових проблем;
- діагностика рівня підготовленості майбутнього магістра філології до практичної професійної або науково-дослідної діяльності;
- набуття досвіду аналізу результатів досліджень, що були отримані, формулювання висновків;
- набуття навичок написання і оформлення наукової праці та отримання досвіду її публічного захисту.

У процесі підготовки і захисту кваліфікаційної роботи здобувач вищої освіти повинен продемонструвати:

- здатність творчо мислити;
- вміння проводити бібліографічну роботу із залученням сучасних інформаційних технологій;
- здатність формулювати мету дослідження;
- володіння методами і методиками досліджень, які використовувались у процесі роботи;
- здатність до наукового аналізу отриманих результатів, розробки висновків, вміння аргументовано їх захищати;
- вміння оцінити можливості використання отриманих результатів у науковій та практичній діяльності;
- володіння сучасними інформаційними технологіями для здійснення досліджень та оформлення наукової роботи.

Тематика кваліфікаційних магістерських робіт затверджується ректором університету на початку навчального року.

4.2. Вимоги до змісту кваліфікаційної роботи

1. Зміст роботи має засвідчити опанування здобувачем освіти повного комплексу мовно-теоретичних знань і уміння збагачувати, збільшувати ці знання.
2. Зміст роботи повинен показати високий ступінь володіння новими науковими концепціями, мовознавчими категоріями, поняттями та термінологією.
3. Висновки та узагальнення повинні бути логічно обґрунтованими, мати наукове, соціально-культурне та педагогічне значення, характеризуватися самостійністю і впливати з власних спостережень над зібраним фактичним мовним матеріалом.
4. Фактичний мовний матеріал повинен бути чітко систематизованим та інтерпретованим, а теоретичні джерела критично проаналізованими.
5. Зміст роботи має продемонструвати вміння здобувача вищої освіти вільно користуватися науковими методами і прийомами дослідження, творчо їх розвивати і вибудовувати власні підходи.
6. Робота не повинна містити жодного плагіату, всі запозичення, чужі думки та ідеї мають подаватися з посиланням на їх авторів.
7. У роботі теорія повинна пов'язуватися з практикою і містити конкретні практичні рекомендації.

4.3. Вимоги до оформлення тексту

1. Робота повинна бути написана правильною літературною українською (а резюме – французькою) або французькою (а резюме – українською) мовами, без орфографічних, пунктуаційних, стилістичних, логічних та іншого роду помилок.
2. Виноски, посилання та список використаної літератури мають укладатися за чинним стандартом бібліографічного опису.
3. У тексті слід використовувати лише загальноприйняті скорочення. За необхідності вживання авторських скорочень їх розшифрування обов'язково подається в списку прийнятих скорочень.

4.4. Вимоги до побудови кваліфікаційної роботи

1. Робота повинна містити такі обов'язкові структурні частини: **зміст, вступ, розділи** основної частини, **висновки, список використаної літератури, резюме**.
2. В разі потреби робота може містити також **список умовних скорочень**, який наводиться перед вступом, **додатки** у вигляді словників, таблиць, схем, діаграм, ілюстрацій і т. ін., що наводять наприкінці роботи, після списку використаної літератури.

3. До роботи за необхідності може бути додано відео-, аудіоматеріали, виготовлена наочність тощо.
4. **Вступ** є стандартизованим і обов'язково висвітлює: 1) актуальність теми, 2) формулювання мети та постановка завдань, 3) визначення ступеня новизни дослідження, 4) опис матеріалу дослідження з кількісними його характеристиками, 5) обґрунтування методів та прийомів дослідження, 6) формулювання теоретичного значення та практичної цінності дослідження, 7) відомості щодо зв'язку з науково-дослідною темою кафедри, 8) характеристики побудови та дані обсягу дослідження. У Вступі стисло розглядається історія дослідження проблеми, оцінюється внесок попередників, подаються дані щодо апробації (наявність опублікованих статей, тез, участь у наукових конференціях).
5. **Основна частина** поділяється на розділи (не менше трьох) відповідно до членування об'єкта дослідження. Теоретичні питання досліджуваної теми, як правило, виносяться в окремий (перший) розділ, але можуть викладатися і за логікою аналізу матеріалу у різних місцях власне дослідницьких розділів. Розділи роботи повинні бути пронумеровані і мати назви.
6. У **Висновках** підбивають підсумки аналізу, стисло викладають здобуті результати.

4.5. Вимоги до обсягу кваліфікаційної роботи

1. Вступна частина, як правило, становить **5-6 сторінок** в еквіваленті до стандартного машинопису (див. **Технічні вимоги**).
2. Обсяг першого розділу роботи повинен становити приблизно 20 % від загального обсягу роботи (так, при обсязі роботи 60 сторінок (без списку літератури і додатків), перший розділ не повинен перевищувати 15 сторінок).
3. За обсягом розділи власне дослідницької частини роботи мають бути рівнозначними (приблизно одного обсягу).
4. Обсяг висновків повинен складати **4-5 стандартних сторінок** комп'ютерного набору.
5. Список використаної літератури повинен містити **не менше 80 позицій**.
6. Обсяг поданої до захисту магістерської роботи має становити **60-70** стандартних сторінок (не враховуючи списку використаної літератури і додатків).

Рішення про допуск кваліфікаційної магістерської роботи до захисту приймається на засіданні випускової кафедри після попереднього відкритого захисту цієї роботи.

РОЗДІЛ 5. ДОТРИМАННЯ ПРИНЦИПІВ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

5.1. Поняття академічної доброчесності та види її порушень

Відповідно до Статті 42 Закону України «Про освіту» академічна доброчесність – «це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень». За цією ж статтею закону «Про освіту» «дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: • самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); • посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; • дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; • надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації» [4].

Основні види порушень академічної доброчесності

Частина 4 статті 42 Закону України «Про освіту» визначає такі основні види порушень академічної доброчесності:

Академічний плагіат – «оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості), та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства» [4].

Різновидами плагіату є: 1) видання виконаної іншим автором роботи за свою без внесення в неї жодних змін; 2) дослівне копіювання фрагментів тексту (від фрази до набору речень) без належного оформлення цитування; 3) внесення незначних правок у скопійований матеріал (переформулювання речень, зміна порядку слів у них тощо) та без належного оформлення цитування; 4) представлення суміші власних і запозичених аргументів без належного цитування; 5) парафраза - переказ своїми словами чужих думок, ідей або тексту; сутність парафрази полягає в заміні слів (знаків), фразеологічних зворотів або пропозицій при використанні будь-якої авторської наукової праці (збереженої на електронних або паперових носіях, у тому числі розміщеної в мережі Інтернет); 6) компіляція - створення значного масиву тексту без поглибленого вивчення проблеми шляхом копіювання тексту із низки джерел

без внесення в нього правок, з посиланням на автора та «маскуванням» шляхом написання перехідних речень між скопійованими частинами тексту. 7) підтасовування, фальсифікація пунктів бібліографії, посилання на джерела, які не використовувалися в роботі. 8) несанкціонований переклад і подання перекладеного тексту як свого власного без посилання на першоджерело; 9) оприлюднення твору під псевдонімом особи, яка не є автором цього твору; 10) видання під своїм ім'ям твору, створеного в співавторстві з іншими особами, без зазначення їхніх прізвищ.

Самоплагіат – «оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів».

Фабрикація — «вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі чи наукових дослідженнях».

Фальсифікація – «свідома зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень».

Списування – «виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання».

Обман — «надання явно неправдивої інформації стосовно власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування».

Хабарництво – «надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі».

Необ'єктивне оцінювання – «свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти» [6].

5.2. Академічна відповідальність

На рівні закладів вищої освіти академічна відповідальність за порушення академічної доброчесності може встановлюватися для здобувачів освіти, науково-педагогічних, наукових і педагогічних працівників, а також для структурних підрозділів відповідних закладів освіти (наукових установ).

Основні види академічної відповідальності встановлені Законом України «Про освіту». Згідно зі статтею 42 до основних видів академічної відповідальності здобувачів освіти належать:

- повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо);
- повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми;

- відрахування із закладу освіти;
- позбавлення академічної стипендії;
- позбавлення наданих закладом освіти пільг з оплати за навчання [4].

Крім того, за конкретні порушення академічної доброчесності можуть застосовуватися, зокрема, такі заходи:

- призначення додаткових контрольних заходів (додаткові індивідуальні завдання, додаткові контрольні роботи, тести тощо);
- повідомлення батькам чи іншим особам (фізичним або юридичним), які здійснюють оплату за навчання;
- внесення до реєстру порушників академічної доброчесності [4].

5.3. Порядок здійснення заходів з перевірки на академічний плагіат та відповідальні особи

Порядок здійснення заходів з перевірки на академічний плагіат та відповідальні особи визначаються «Положенням про запобігання та виявлення плагіату у навчальній та науково-дослідній роботі учасників освітнього процесу та науковців ОНУ імені І.І. Мечникова», розробленим відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про авторське право і суміжні права», «Положення про організацію освітнього процесу в ОНУ імені І.І. Мечникова» та Статуту ОНУ імені І.І. Мечникова.

Нижче наведемо відповідні пункти Положення, які регулюють порядок перевірки на академічний плагіат та дисциплінарну відповідальність:

4.5. Здобувачі вищої освіти та керівники кваліфікаційних робіт несуть персональну дисциплінарну відповідальність за недопущення академічного плагіату.

4.6. Керівник кваліфікаційної роботи (дипломної, дисертаційної) несе відповідальність за її перевірку у встановлені терміни, контролює процес доопрацювання роботи здобувачем та повторної перевірки на академічний плагіат.

4.7. У випадку низького рівня оригінальності тексту поданого рукопису, експерт з предметної області на основі аналізу Звіту приймає рішення про допуск, доопрацювання та повторну перевірку. Повторна перевірка проводиться після доопрацювання автором (авторами) та здійснюється у термін не більше 3 календарних днів з надходження виправленої версії рукопису (Додаток К).

4.10. Перевірці на академічний плагіат підлягають:

б) дипломні роботи здобувачів вищої освіти ступенів «бакалавр», «магістр», а також навчальні роботи (курскові роботи (проекти), реферати тощо) за 14 діб до захисту;

4.12. Текст остаточного варіанту роботи, підтверджений (та підписаний) науковим керівником, має бути поданий на кафедру у роздрукованому та електронному форматі. Також має бути передана заява щодо самостійності виконання письмової роботи (Додаток Ж).

4.13. Роботи, що подаються для перевірки на наявність ознак плагіату, повинні бути представлені в таких форматах електронних документів: – відкритий формат документів для офісного застосування OpenDocument (за міжнародним стандартом ISO/IEC 26300:2006), в тому числі: *.odt, *.ods, *.odp; – *.rtf (Rich Text Format); - *.doc (Word 97 – Word 2003); – *.docx (Word 2007); - *.pdf.

4.14. За підготовку файлу роботи, що підлягає перевірці, відповідає автор цієї роботи.

4.15. Електронний варіант роботи надається повністю, починаючи з титульного аркушу і включно з коментарями, примітками, бібліографією, переліком джерел та всіма додатками до основного тексту.

4.16. Під час підготовки файлу роботи забороняється використовувати будь-які методи обманювання сервісів перевірки на академічний плагіат, зокрема забороняється: - заміна текстових символів на візуально ідентичні зображення; - заміна окремих букв одного алфавіту на аналогічні за написанням букви іншого алфавіту (наприклад, заміна кириличних букв ‘АаВЕеІіКМНОоРрСсТуХх’ на відповідні латинські і навпаки); - вставка додаткових текстових символів, які візуально не видимі.

4.17. Друкована та електронна версії роботи мають бути ідентичними. Це підтверджує автор роботи у заяві, що додається (Додаток Л). Контроль за порівнянням друкованої та електронної версій роботи забезпечує кафедра (спецрада).

4.18. На рівні наукових підрозділів, кафедр призначаються відповідальні особи, які будуть здійснювати контроль за подання робіт для перевірки на плагіат, а також аналізувати результати.

4.19. Автор роботи або інша відповідальна особа передає електронний варіант роботи Адміністраторові системи виявлення збігів/ідентичності/схожості для завантаження та перевірки.

4.20. Адміністратор протягом 72 годин передає звіт подібності в письмовому вигляді, завірений власним підписом та печаткою Адміністратора, автору роботи або іншій відповідальній особі, яка звернулася для отримання такого звіту.

4.21. Звіт подібності є одним із документів, на підставі яких кафедра приймає рішення про оригінальність роботи і готує висновок про допуск роботи до захисту (публікації) (Додаток М).

4.22. У випадку виявлення в звіті подібності факту академічного плагіату, відповідальна особа попереджує про це автора, а у разі його незгоди – інформує службовою запискою безпосереднього керівника. Висновок про наявність чи відсутність академічного плагіату виконують кваліфіковані експерти, обізнані у сучасному стані предметної області досліджень з урахуванням як результатів роботи комп'ютерних програм, так і інших даних.

4.23. Якщо робота допускається (приймається) до захисту, то процес здійснення заходів з перевірки на академічний плагіат вважається завершеним.

4.24. Якщо робота не допускається (не приймається) до захисту через наявність у ній ознак плагіату, які виявлено системою виявлення збігів/ідентичності/схожості та підтверджено експертом-оцінювачем (особа з науковим ступенем не нижче кандидата наук, що спеціалізується за темою роботи), який має письмово представити експертну оцінку, що це плагіат, кафедра вказує авторові на необхідність відкоригувати роботу (протягом 5- 30 днів залежно від виду роботи). Після цього робота проходить процес здійснення заходів з перевірки на академічний плагіат повторно.

4.26. Всі роботи після захисту у двотижневий термін передаються до Репозитарію Одеського національного університету імені І. І. Мечникова у повному обсязі, починаючи з титульного аркушу і включно з додатками.

4.27. Якщо після повторної перевірки у роботі будуть виявлені ознаки плагіату, які експерти-оцінювачі визнають плагіатом, ОНУ імені І.І. Мечникова застосовує відповідних заходів, які зазначені у пп. 2.6 -2.8.

4.28. Усі роботи, допущені (прийняті) до захисту, протягом 48 годин після захисту Адміністратор вводить до бази даних для подальшого використання системою виявлення збігів/ідентичності/схожості.

4.29. При здійсненні заходів з перевірки на академічний плагіат мають бути дотримані коректність та збереження конфіденційності інформації [6].

5.4. Шкала унікальності твору та порядок подання апеляції

Для кваліфікаційних робіт на здобуття ступеня вищої освіти «магістр» встановлено таку шкалу унікальності твору (у відсотках до загального обсягу матеріалу):

- понад 80 % – Високий. Текст вважається оригінальним та не потребує додаткових дій щодо запобігання неправомірним запозиченням. Передається на розгляд Експертної комісії;

- від 60 % до 80 % – Задовільний. Наявні окремі ознаки академічного плагіату. Слід пересвідчитись у наявності посилань на першоджерела для цитованих фрагментів. Передається на розгляд Експертної комісії, яка визначає необхідність повторної перевірки;

- від 50 % до 60 % – Низький. Наявні певні ознаки академічного плагіату, але матеріал може бути прийнятий за умови доопрацювання з обов'язковою наступною перевіркою на оригінальність доопрацьованого твору;
- менше 50 % – Неприйнятний. Наявні істотні ознаки плагіату. Матеріал до розгляду не приймається.

Отримані результати у звітах щодо перевірки тексту на унікальність носять рекомендаційний характер і є лише допоміжними матеріалами для забезпечення роботи Експертної комісії на рівні структурного підрозділу залежно від виду академічного тексту, що проходить перевірку, відповідно до цього порядку. Остаточне рішення про прийняття чи відхилення поданого тексту може прийняти лише Експертна комісія, це рішення обов'язково має бути аргументовано і зафіксовано в протоколі (висновку).

5.5. Порядок подання апеляції та її розгляду

Порядок подання апеляції та її розгляду передбачений відповідними пунктами Положення:

6.1. В ОНУ імені І.І. Мечникова створюється Апеляційна комісія з розгляду результатів перевірки робіт на ознаки плагіату з числа провідних наукових та науково-педагогічних працівників під головуванням проректора з наукової роботи. До складу Апеляційної комісії входять (за посадами): голова комісії – проректор з наукової роботи; члени комісії – начальник науково-дослідної частини, голова Науково-методичної ради. Склад комісії затверджується наказом ректора. До роботи Апеляційної комісії можуть бути запрошені експерти зі спеціалізації роботи.

6.2. У випадку незгоди з рішенням про допуск роботи до захисту, яке було прийняте користуючись звітом подібності, автор роботи має право у триденний термін подати письмову апеляційну заяву на ім'я голови Апеляційної комісії (Додаток Н).

6.3. Апеляційна комісія може бути відхилена, якщо не дотримані встановлені вимоги щодо подання роботи, а також якщо апеляція не містить обґрунтування.

6.4. Апеляційна комісія приймає остаточне рішення з огляду на отримані документи і на основі колегіального аналізу. Рішення щодо роботи приймається протягом 10 робочих днів після подачі апеляційної заяви і має передбачати, чи допускається робота до захисту, чи потрібне доопрацювання, чи в ній наявний плагіат і необхідно вжити дисциплінарних заходів.

6.5. Апеляція може бути подана тільки один раз.

РОЗДІЛ 6. ОФОРМЛЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ

6.1. Технічні вимоги до кваліфікаційної роботи

1. Робота повинна бути роздрукованою з комп'ютерного набору на принтері (кегель 14, шрифт Times New Roman, інтервал 1,5).
2. Одиницею виміру обсягу роботи є стандартний білий аркуш машинопису: близько 1800 знаків (враховуючи проміжки між словами) на аркуші формату А4 (210x297 мм).
3. На аркушах слід залишати **береги**: з лівого боку – не менше 3 см, з правого боку – 1,0-1,5 см, вгорі і внизу – не менше 2 см.
4. Вгорі аркушів, праворуч проставляють **нумерацію** сторінок, що має бути **наскрізною**. Титульний аркуш вважають першою сторінкою, але не нумерують.
5. Зразки оформлення **титульного аркушу** наведено у Додатку В. **Титульний аркуш українською мовою є обов'язковим**, незалежно від того, якою мовою написана робота, українською чи французькою.
6. Кожний новий розділ, як і кожен структурну частину роботи, розпочинають з нової сторінки..
7. **Палітурка**. Кваліфікаційна магістерська робота повинна мати тверду палітурку, до внутрішньої частини якої потрібно приклеїти конверт для компакт-дису (CD) з електронним варіантом роботи, який має повністю співпадати з паперовим.
8. Робота має бути підписаною здобувачем вищої освіти на останній сторінці тексту (після Висновків) та його науковим керівником на титульному аркуші.

6.2. Вимоги до оформлення цитат, бібліографічних посилань та списку використаної літератури

1. Цитата повинна бути у лапках, не повинна бути великою. Скорочення позначаються крапками (...).
2. Цитати з іноземних наукових праць в україномовних працях прийнято перекладати для зручності використання та прочитання роботи. При цьому зазначається у дужках – (тут і далі переклад наш. – Х.Х.).
3. Власні графічні виділення робляться додатково, наприклад: (виділено нами – Х.Х.) чи (курсив наш – Х.Х.).
4. Наприкінці цитати обов'язково повинні бути посилання. Наприклад: [5, с. 13-14], де 5 означає номер позиції джерела у списку використаної

літератури, а 13 – сторінка, з якої наводиться цитата. Якщо переказується думка, погляд автора джерела на якесь питання, можна навести лише номер позиції, не вказуючи сторінки, наприклад: [5].

5. Наводячи ілюстративні приклади, необхідно вказати на їхню адресу. Посилатися на джерело фактичного матеріалу можна двома способами. Наприклад, можна посилатися на роман А. Камю «Сторонній» так: (А. Camus, L'étranger, p. 34) або (СЕ, р. 34), де СЕ – умовне скорочення, яке наводиться в дужках у списку літератури після відповідного твору.
6. Список використаної літератури має алфавітний порядок.
7. Роботи одного й того ж автора пишуться за алфавітом заголовка.
8. Спочатку у списку використаної літератури наводяться праці, надруковані кирилицею, потім – латиницею. Окремо, після списку наукових праць, наводиться довідкова література: словники, енциклопедії, довідники під назвою **Лексикографічні джерела**.
9. Після лексикографічних джерел подається **Список джерел фактичного матеріалу** (в алфавітному порядку).
10. Відомості про джерела, включені до списку, необхідно давати відповідно до вимог державного стандарту з обов'язковим наведенням автора, назви роботи, міста видання, видавництва, року видання, кількості сторінок (або номерів сторінок – для статей). Див. зразок опису джерел різного типу (монографій, статей, авторефератів дисертацій, словників тощо) у Додатку Е.
11. Нумерація джерел має бути наскрізною, за винятком ілюстративних джерел, які не входять в загальну кількість використаних джерел.

Наприклад:

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Винар С.М. Ремарка як паравербальний елемент комунікативної структури драми. *Молодий вчений*. 2017. № 4.3. С. 29-32.
2. Станіслав О. В. Стилїстика французької мови. Теоретичний та практичний курси: навч. посіб.. Луцьк: ВНУ імені Лесі Українки, 2010. 196 с.
3. Станко Д.В. Стилїстичні фігури як засіб вираження емоцій у газетно-публіцистичному тексті. *Записки з романо-германської філології*. 2020. Вип. 1(44). С. 291-300.
4. Чорна С. С. Особливості функціонування емотивно-оцінної лексики в публіцистичному тексті (на базі німецької преси). *Держава та регіони*. Сер.: «Гуманітарні науки». 2013. № 1. С. 38–41.
5. Щепка О.А. Сучасний публіцистичний текст: кваліфікаційні та диференційні ознаки. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного*

університету. Серія Філологія. 2018. Вип. 34, т. 2. С. 103-106.

...

79. Molinari Ch. La « langue française » dans la presse francophone : idéologies, représentations et enjeux discursifs. *CirCula*. 2015. n° 1. P. 153-172.

80. Molinié G. La stylistique. Paris : Presse Universitaire de France, 2014. 224 p.

81. Smouchtchynska I. Stylistique des figures: les figures non-tropiques. Kyiv: Logos, 2010. 312 p.

Лексикографічні джерела

81. Dictionnaire Larousse. URL : <https://www.larousse.fr>

82. Le Petit Robert. Dictionnaire alphabétique et analogique de la langue française. Paris: Dictionnaires Le Robert, 1993. 2843 p.

Список джерел фактичного матеріалу

1. Bazin H. Cri de la chouette. Paris: Éditions Bernard Grasset, 1972. 282 p.

2. Camus A. L'étranger / Albert Camus. Paris: Gallimard, 1957. 180 p.

3. Daninos P. Les carnets du major Thompson. Paris: Hachette, 2018. 212 p.

РОЗДІЛ 7. ЗАХИСТ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

7.1. Подання роботи до захисту

Кваліфікаційні магістерські роботи до захисту перед Екзаменаційною комісією проходять такі етапи (їх дати зазначені у завданні на виконання кваліфікаційної роботи):

1. Перевірка науковим керівником відповідності оформлення остаточно видрукованої, відредагованої неопалітуреної роботи встановленим вимогам (викладеним вище). Науковий керівник дає відгук про зміст роботи, готує подання і підписує роботу.

2. Перевірка на плагіат.

3. Попередній захист роботи. На засіданні кафедри, що проводиться, як правило, за місяць до початку роботи Екзаменаційної комісії, на підставі стислої доповіді здобувача вищої освіти про проведене дослідження і представленої роботи, обговорюється питання про допуск роботи до захисту. Це, так званий, попередній захист. При позитивному рішенні завідувач кафедри підписує роботу на титульному аркуші.

4. Кваліфікаційна робота магістра, яка допущена до захисту, направляється на зовнішнє (інші кафедри факультету) рецензування.

5. Подача роботи до Екзаменаційної комісії.

Здобувачі вищої освіти подають:

а) один опалітурений примірник кваліфікаційної роботи (на титульному аркуші підписується науковий керівник, наприкінці роботи – здобувач), до якого додається завдання на виконання кваліфікаційної роботи з підписом здобувача і наукового керівника;

б) CD з електронним варіантом роботи у форматі .doc або .rtf текстового редактора Word;

в) відгук наукового керівника;

г) зовнішню рецензію.

До роботи додається подання голові Екзаменаційної комісії щодо захисту кваліфікаційної магістерської роботи, яке містить висновок наукового керівника та висновок кафедри про кваліфікаційну роботу.

У висновку наукового керівника повинні бути відображені:

– рівень підготовки студента до виконання наукових досліджень;

– уміння опрацьовувати наукову літературу;

– аргументованість висновків;

– ступінь самостійності у виконанні роботи і готовності до самостійного вирішення практичних наукових проблем;

– відповідність кваліфікаційної роботи вимогам до досліджень такого типу;

– пропозиція щодо рекомендації роботи до захисту.

Захист кваліфікаційної роботи проводиться на засіданні Екзаменаційної комісії, до складу якої входять викладачі кафедри, на чолі з Головою комісії. На захисті кваліфікаційних робіт присутні наукові керівники, а також запрошуються викладачі кафедри, усі бажаючі.

7.2. Процедура захисту. Вимоги до доповіді за темою кваліфікаційної роботи

Захист кваліфікаційної магістерської роботи на засіданні Екзаменаційної комісії передбачає:

- виступ здобувача вищої освіти з представленням роботи;
- відповіді здобувача на запитання членів комісії і всіх присутніх на захисті;
- відгук наукового керівника;
- виступ рецензента (у разі відсутності рецензента на захисті його відгук зачитується одним з членів комісії);
- відповіді здобувача на зауваження рецензента.

При написанні та оформленні тексту доповіді за проведеним дослідженням здобувачам вищої освіти необхідно звернути увагу на смислову завершеність, цілісність, аргументацію основних положень роботи достатньою кількістю фактичного матеріалу, лаконічність викладу, логічну послідовність, стилістичний взаємозв'язок тощо.

Для розмежування власного бачення проблеми і ставлення інших авторів доцільно використовувати вирази-організатори наукового мовлення: *на нашу думку; як показує аналіз; погоджуючись з міркуванням...*, доцільним є використання означено-особових зворотів типу *вважаємо, що; маємо на увазі*.

Наукова робота, виступ на конференції вимагають оперувати вміннями добирати означення до широко вживаних термінів. Зокрема, аналіз проблеми може бути *комплексним, об'єктивним, конкретним, вичерпним, детальним, порівняльним, ретельним, глибоким*; вивчення проблеми – *експериментальним, теоретичним, практичним, безпосереднім, спеціальним, систематичним*; завдання – *першочерговими, найближчими, кінцевими, поставленими, вузловими, особливими, конкретними, визначеними*; проблема – *науковою, актуальною, важливою, ключовою, провідною, гострою, частковою, глобальною*.

З-поміж варіантів характеристики авторської думки пропонуються: *автор розглядає, розкриває, висвітлює, порушує питання, розв'язує, зупиняється на проблемі; стверджує, аналізує, характеризує, доводить, порівнює, зіставляє,*

з'ясовує, підкреслює, посилається на, наголошує на важливості, вважає, обґрунтовує, схвалює, поділяє погляд, тощо.

Важливим засобом вираження логічних зв'язків є спеціальні функціонально-стилістичні засоби, які вказують на послідовність розвитку думки (*спочатку, перш за все, потім, по-перше*), заперечення (*проте, разом з тим, але, тоді як, однак*), причинно-наслідкові відносини (*таким чином, тому, відповідно до, крім того*). Мова доповідача повинна бути виразною, граматично правильною, естетично багатою. Добре продумані вступ і висновки, власний зовнішній вигляд, постава, контроль власної поведінки і уваги аудиторії, встановлення контакту зі слухачами, виразність жестів та їх природність, відповідність змісту формі викладу – все це є передумовами гарного наукового виступу.

Готуючись до захисту, здобувачу вищої освіти варто скласти тези виступу, підготувати наочний матеріал (у вигляді таблиць, графіків і т. п.). Ефективним засобом наочного представлення результатів дослідження є мультимедійна презентація (Вимоги до презентації див. нижче). Доцільність використання допоміжних ілюстративних матеріалів узгоджується з науковим керівником.

Здобувач повинен також підготувати відповіді на зауваження рецензента.

У доповіді за темою дослідження здобувач має представити:

- актуальність теми;
- об'єкт і предмет дослідження;
- мету і завдання;
- методика проведення дослідження;
- джерела фактичного матеріалу (тобто, фактично те, що міститься у вступі роботи).

Крім цього, необхідно сформулювати основні результати проведеного аналізу досліджуваного явища, наводячи приклади і спираючись на наочний матеріал. Варто пам'ятати, що виступ не повинен містити теоретичні положення, запозичені з наукової літератури, тому що вони не є предметом захисту. Можна, говорячи про методологічне підґрунтя роботи, назвати лінгвістів, праці яких використовувалися при написанні роботи.

Промова на захисті повинна бути:

а) **точною**, що передбачає:

1. вміння ясно мислити (логічна точність);
2. знання предмета виступу (предметна точність);
3. вміння правильно оперувати поняттями і термінами (понятійна точність).

б) **логічною**. Сполучення слів не мають бути суперечливими. На рівні тексту логічність забезпечується поєднуванням окремих висловлень за допомогою спеціальних прийомів (лексичний повтор, синоніми, дейктичні

слова, конектори). Важливим засобом логічної побудови тексту є його поділ на абзаци, які є завершеними частинами цілого, окремими ланками у загальній динаміці думки.

в) **чистою**. Чистота мовлення передбачає відсутність в ньому елементів, не притаманних літературній мові: діалектизмів, жаргонізмів, слів-паразитів, вульгаризмів.

Регламент виступу здобувача вищої освіти – **8-10 хвилин** (≈4 сторінки стандартного комп'ютерного набору). Структура виступу може бути такою:

Структура виступу

Розділ виступу	Тривалість (хв.)
Вступ. Обґрунтування теми дослідження (актуальність, об'єкт, предмет дослідження, мета, завдання, методи)	1
Стислий зміст роботи (висновки по розділах)	2–3
Результати власного аналізу фактичного мовного матеріалу	4–5
Загальні висновки	1–2
Всього: ≈ 8-10 хвилин	

По закінченню доповіді голова, члени Екзаменаційної комісії, викладачі ставлять здобувачу запитання для з'ясування, як глибоко він опрацював досліджувану проблему, чи добре орієнтується в питаннях, що стосуються його дослідження.

Після відповідей на запитання представляються відгуки наукового керівника і рецензента. Здобувач вищої освіти відповідає на критичні зауваження рецензента. Відповіді на зауваження рецензента повинні бути конкретними, аргументованими. Несприятливе враження залишають здобувачі, які погоджуються з усіма зауваженнями рецензента. Варто давати пояснення або аргументовано довести правильність власного погляду на проблему.

Захист завершується заключним словом здобувача.

Після закінчення публічного захисту всіх здобувачів вищої освіти члени Екзаменаційної комісії на закритому засіданні обговорюють результати захисту кожного здобувача, оцінюють їх з урахуванням декількох параметрів:

- зміст дослідження,
- оформлення роботи,
- теоретична і практична підготовленість здобувача вищої освіти,
- здатність доказово представити результати дослідження,
- ступінь проникнення у відповідну проблематику (що виявляється при відповідях на запитання).

(Детальніше критерії оцінювання наведено в параграфі 7.5).

Рішення щодо підсумкової оцінки приймається більшістю голосів членів

Екзаменаційної комісії за результатами публічного захисту з урахуванням висновків наукового керівника та рецензента. Оцінка оголошується головою Екзаменаційної комісії після завершення закритого засідання комісії. Повторний захист кваліфікаційної роботи з метою підвищення оцінки не дозволяється.

Екзаменаційна комісія приймає рішення про присудження ступеня та присвоєння здобувачу кваліфікації за відповідною спеціальністю і освітньою програмою та про видачу йому диплома/диплома із зазначенням особливих досягнень (диплома з відзнакою), що відображається у Протоколі засідання ЕК.

Екзаменаційна комісія приймає також рішення про надання здобувачу за освітнім ступенем магістра рекомендацій для продовження навчання за програмою PhD.

Здобувач вищої освіти, який не захистив у затверджений термін кваліфікаційну роботу, має право на повторну атестацію в наступний термін роботи Екзаменаційної комісії протягом трьох років після закінчення університету.

У разі, якщо захист кваліфікаційної роботи визнається незадовільним, Екзаменаційна комісія встановлює, чи може здобувач подавати на повторний захист ту саму роботу з доопрацюванням, чи він повинен підготувати кваліфікаційну роботу за новою темою.

7.3. Вимоги до мультимедійної презентації кваліфікаційної роботи

У структурі мультимедійної презентації наявними мають бути такі слайди: титульний аркуш, що відображає тему презентації і хто її виконав; основні ключові положення теми кваліфікаційної магістерської роботи та отримані результати; завершальний слайд з подякою за увагу. Доповідь має спиратися на ілюстративний матеріал.

На якість презентації впливає оригінальність її оформлення, анімаційні ефекти, а також відсутність мовних і фактичних помилок, достовірність поданої інформації.

Розмір файлів на слайдах не повинен перевищувати 2 Мб, до 15 слайдів. Слід використовувати один стиль шрифту для всієї презентації (Times New Roman, Arial, Arial Narrow, Verdana).

Міжрядковий інтервал – полуторний. Написання шрифту: звичайне, товсте (напівжирне), курсивом. Усі слова повинні чітко читатися на вибраному полі слайда. Не слід зловживати великими літерами (особливо в заголовках).

Оформлюючи фон і текст, бажано використовувати контрастні кольори (зелений, ніжно синій, бежевий, помаранчевий, жовтий). На одному слайді дозволяється не більше трьох кольорів (один – для фону, другий – для заголовка, третій – для тексту). Анімаційні ефекти застосовуються всередині

слайда та під час зміни слайдів, але не на титульному й завершальному слайдах. Текст на слайдах не повинен заходити за поля слайда.

В оформленні тексту вживають короткі слова і речення, а обсяг інформації на одному слайді не повинен бути великим. Найважливішу інформацію розміщують у центрі екрана, співвідношення «текст – рисунки» становить два до трьох, тобто тексту менше, ніж рисунків/діаграм. Ключові положення відображаються на кожному окремому слайді, щоб слухачі могли добре сприймати інформацію. Усі ілюстративні матеріали потрібно підписати.

Таблиці оформлюють через текстовий процесор MS Word або табличний процесор MS Excel з невеликою кількістю даних. Діаграми готують з використанням майстра діаграм – процесора MS Excel.

Відео подають у форматі .wmf або .mpg. Також можна подавати (вибірково і коректно) звукові фрагменти, фрагменти відеозаписів, якщо це доречно.

Під час презентації неприпустимо читати текст зі слайдів презентації, тобто надрукований на екрані й вимовлений здобувачем вищої освіти тексти не повинні дублювати один одного.

7.4. Рецензування кваліфікаційної роботи

Рецензування кваліфікаційної магістерської роботи є обов'язковою складовою оцінювання науково-дослідної діяльності здобувачів.

Рецензентами виступають фахівці з тематики, за якою виконана кваліфікаційна робота. Рецензування магістерських робіт виконується виключно викладачами з науковим ступенем кандидата або доктора наук. Рецензент не може бути співробітником тієї кафедри, на якій виконана робота. До рецензування можуть бути залучені співробітники інших закладів вищої освіти.

Рецензія **повинна** кваліфікувати зміст виконаного дослідження, відповідність заявленій темі, повноту розкриття проблеми, що вивчається, аргументованість висновків, рівень загальнотеоретичної підготовки здобувача, а також оцінити відповідність оформлення роботи чинним стандартам.

Рецензія не може мати загально-описовий характер, вона обов'язково **повинна містити обґрунтовані критичні зауваження чи запитання**, на які здобувач надаватиме відповідь під час захисту. Завершується рецензія **оцінкою**, яку, на думку рецензента, заслуговує автор роботи.

Рецензія підписується рецензентом із зазначенням його прізвища, наукового ступеня, вченого звання, місця роботи і посади. Рецензія подається до ЕК не пізніше **10 днів** до захисту згідно з розкладом роботи комісії.

7.5. Критерії оцінювання кваліфікаційної роботи

Оцінка кваліфікаційної магістерської роботи здійснюється за національною та європейською системами (див. таблицю «Шкала оцінювання») і складається з двох частин: 1) виконання роботи і 2) захист.

Оцінка «**відмінно**» (90-100 балів) ставиться, якщо здобувач вищої освіти:

1) самостійно, на високому науково-теоретичному рівні виконав роботу, яка відбиває глибокі теоретичні знання і практичні навички здобувача, його здатність до професійної діяльності як науковця, філолога;

2) оволодів методами науково-дослідної роботи в збиранні і систематизації даних, їх обробки, творчого осмислення, систематичного викладу, формулюванні висновків;

3) показав критичне ставлення до джерел, продемонстрував наукову новизну, сформулював власні пропозиції і практичні рекомендації;

4) грамотно, з дотриманням вимог держстандарту оформив кваліфікаційну роботу;

5) написав роботу державною (або французькою) літературною мовою, не допускаючи орфографічних, пунктуаційних та стилістичних помилок;

б) на захисті продемонстрував глибокі знання теми дослідження, вільне оперування відповідними термінами та матеріалом дослідження, впевнено відповів на запитання членів комісії.

Оцінка «**добре**» (75-89 балів) ставиться, якщо здобувач вищої освіти:

1) самостійно, на належному науково-теоретичному рівні виконав роботу, яка відбиває достатньо високі теоретичні знання і практичні навички здобувача, його здатність до професійної діяльності як науковця-філолога;

2) оволодів методами науково-дослідної роботи в збиранні і систематизації даних, їх обробки, творчого осмислення, систематичного викладу, формулюванні висновків, допускає незначні порушення логічності й систематичності викладу;

3) робота має наукову новизну, однак автор не може достатньою мірою проаналізувати літературу і джерела з досліджуваної теми, але сформулював власні пропозиції і практичні рекомендації;

4) з додержанням вимог держстандарту оформив кваліфікаційну магістерську роботу, але допустив при цьому 2-3 помилки чи неточності;

5) написав роботу державною (або французькою) літературною мовою, допустивши при цьому поодинокі орфографічні, пунктуаційні та стилістичні помилки;

б) на захисті продемонстрував глибокі знання теми дослідження, відповів на запитання членів комісії.

Оцінка «**задовільно**» (60-74 бали) ставиться, якщо здобувач вищої освіти:

1) самостійно, на достатньому науково-теоретичному рівні, виконав роботу яка відбиває теоретичні знання і практичні навички випускника, його здатність до професійної діяльності як філолога;

2) оволодів навичками науково-дослідної роботи у збиранні і систематизації фактичних мовних даних, їх обробки, осмислення, формулюванні висновків, але допускає порушення логічності й систематичності викладу;

3) робота носить головним чином компілятивний характер, відсутні елементи наукової новизни, нечітко сформульовані або відсутні власні пропозиції і практичні рекомендації;

4) допустив ряд помилок при оформленні роботи та її науково-довідкового апарату з відхиленням від вимог держстандарту;

5) допустив в роботі велику кількість орфографічних, пунктуаційних, граматичних та стилістичних помилок;

6) на захисті продемонстрував неглибокі знання теми дослідження, не зумів відповісти на окремі запитання членів комісії;

- Оцінка «**незадовільно**» (до 60 балів) ставиться в тому випадку, коли здобувач вищої освіти, допущений до захисту кваліфікаційної роботи, в ній не орієнтується, не може відповісти на жодне запитання членів комісії.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90–100	A	відмінно
85–89	B	добре
75–84	C	
70–74	D	задовільно
60–69	E	
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного захисту доопрацьованої роботи
1–34	F	незадовільно з необхідністю підготувати дипломну роботу за новою темою

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання» з урахуванням правок (код УКНД 01.140.40).
2. Закон України «Про вищу освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
3. Закон України «Про Освіту». URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2145-19/page3>
4. Закон України «Про Освіту». Стаття 42 «Академічна доброчесність». URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2145-19/page3>
5. Кодекс академічної доброчесності учасників освітнього процесу Одеського національного університету імені І.І.Мечникова. URL: <http://onu.edu.ua/uk/geninfo/official-documents>
6. Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату у освітній та науково-дослідній роботі учасників освітнього процесу та науковців Одеського національного університету імені І.І. Мечникова (Оновлена редакція 2021 р.). URL: http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/acad_council/polozhennya-antiplagiat-2021.pdf
7. Положення про організацію освітнього процесу в Одеському національному університеті імені І.І. Мечникова (оновлена редакція 2020). URL: <http://onu.edu.ua/uk/geninfo/official-documents>
8. Рекомендації для закладів вищої освіти щодо розробки та впровадження університетської системи забезпечення академічної доброчесності. Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти. Затверджено Рішенням Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти від 29.10.2019 р. Протокол № 11.
9. Марінашвілі М.Д. Науково-дослідна робота студента-філолога: навчальний посібник. Одеса: «Одеський національний університет імені І.І. Мечникова», 2015. 148 с.

10. Мацюк З., Станкевич Н. Українська мова професійного спілкування: навч. посібн. 3-є вид. Київ: Каравела, 2010. 352 с.
11. Мосейчук О. М. Методи проведення лінгвістичних досліджень: Навчально-методичний посібник. Житомир: ЖДУ імені Івана Франка, 2012. 75 с.
12. Основи методології та організації наукових досліджень: навч. посіб. для студентів, курсантів, аспірантів і ад'юнктів / за ред. А. Є. Конверського. Київ: Центр учбової літератури, 2010. 352 с.

Зразок Завдання на кваліфікаційну магістерську роботу

Форма № Н-9.01

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені І.І.МЕЧНИКОВА

Факультет **романо-германської філології**

Кафедра **французької філології**

Рівень вищої освіти **Другий (магістерський)**

Спеціальність 035 Філологія 035.55 Романські мови та літератури (переклад включно),
перша - французька

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри

(підпис)

(Ім'я Прізвище)

«___» вересня 20___ року

ЗАВДАННЯ
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ МАГІСТЕРСЬКУ РОБОТУ ЗДОБУВАЧУ ВИЩОЇ ОСВІТИ

(ПІБ)

1. Тема роботи: « _____ »

керівник роботи _____
(ПІБ, вчений ступінь, вчене звання)

2. Строк подання студентом роботи 1.11.20___ р.

3. Вихідні дані до роботи. **Мета** дослідження - _____. **Об'єкт** дослідження – _____. **Предметом** роботи є _____.

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити.

Завдання: проаналізувати _____; здійснити аналіз _____; виявити і проаналізувати _____.

Структура роботи:

Вступ

РОЗДІЛ 1. _____

1.1. _____

1.2. _____

РОЗДІЛ 2. _____

2.1. _____

2.1.1. _____

2.1.2. _____

2.2. _____

2.2.1. _____

2.2.2. _____

Висновки

Список використаної літератури

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень)

6. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв

7. Дата видачі завдання " ___ " вересня 20___ р.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№	Назва етапів курсової роботи	Строк виконання	Примітки
1.	Обробка теоретичного матеріалу з досліджуваної проблеми	вересень-листопад 20___ р.	Консультації керівника раз на місяць
2.	Збір фактичного матеріалу	вересень-жовтень 20___ р.	
3.	Класифікація та систематизація практичного матеріалу, створення картотеки	до 20.12.20___ р.	
4.	Написання теоретичної частини дослідження	до 10.02.20___ р.	
5.	Корегування, внесення змін до теоретичної частини	до 10.03.20___ р.	
6.	Написання практичної частини роботи	до 01.10.20___ р.	
7.	Корегування, внесення змін	до 15.10.20___ р.	
8.	Оформлення роботи	до 29.10.20___ р.	Термін подання роботи на кафедру___ 1.11.20___ р.
9.	Перевірка на плагіат	9.11.20___ р.	
10.	Рекомендація до захисту	12.11.20___ р.	
11.	Захист	___,12-___,12.20___ р.	

Здобувач вищої освіти _____
(підпис) (ПІБ)Керівник _____
(підпис) (ПІБ)

Зразок Відгуку наукового керівника на кваліфікаційну магістерську роботу

ВІДГУК

на кваліфікаційну магістерську роботу здобувача
другого (магістерського) рівня вищої освіти
відділення французької філології факультету РГФ

_____ (ПІБ)

«_____».

(Назва теми)

Кваліфікаційна робота здобувача вищої освіти _____
присвячена вивченню _____.

Всі поставлені завдання здобувач успішно вирішив/ла: проаналізував/ла
погляди лінгвістів на _____; здійснив/ла аналіз особливостей
_____; виявив/ла і проаналізував/ла _____.

Під час роботи над дослідженням _____ продемонстрував/ла
зацікавленість темою роботи, вміння самостійно вирішувати поставлені завдання,
аналізувати мовний фактичний матеріал. Основні положення дослідження було
висвітлено у доповідях на Щорічній студентській науковій конференції (квітень
20__ р.) та Міжнародній науково-практичній конференції «_____»
(листопад 20__ р., Відень).

Вважаю, що робота _____ за змістом та оформленням
відповідає вимогам, які висуваються до кваліфікаційних магістерських робіт, і може
бути представлена до захисту перед Екзаменаційною комісією.

Науковий керівник
к. філол. н., доцент

_____ (підпис)

_____ (Ім'я Прізвище)

5.11.20__ р.

Зразок оформлення титульного аркуша

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені І. І. МЕЧНИКОВА
Факультет романо-германської філології
Кафедра французької філології

Кваліфікаційна робота

на здобуття ступеня вищої освіти «магістр»

**«Комунікативно-прагматичне значення кондиціоналу
у франкомовній пресі»**

«The communicative and pragmatic meaning of conditional in the French-speaking press»

Виконав(ла): здобувач(ка) очної (заочної) форми навчання спеціальності 035 Філологія 035.055 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – французька
Освітня програма Романські мови та літератури (переклад включно), перша - французька

_____ (Прізвище Ім'я По батькові)

Керівник: к. філол. н., доцент _____ (ПІБ) _____ (підпис)

Рецензент: д. філол. н., професор _____ (ПІБ)

Рекомендовано до захисту:
Протокол засідання кафедри
французької філології

№ ____ від ____ . ____ . 20__ р.

Завідувач кафедри

Захищено на засіданні ЕК № _____

протокол № __ від ____ . ____ . 20__ р.

Оцінка _____ / _____ / _____
(за національною шкалою/шкалою ECTS/ бали)

Голова ЕК

_____ (підпис)

_____ (Ім'я Прізвище)

_____ (підпис)

_____ (Ім'я Прізвище)

Одеса – 20 ____

*Приклад оформлення змісту кваліфікаційної роботи***ЗМІСТ**

ВСТУП	3
РОЗДІЛ I. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ЕЛЕКТРОННОЇ КОМУНІКАЦІЇ	8
1.1. Жанри електронної комунікації	8
1.2. Правила мережевої комп'ютерної комунікації	11
РОЗДІЛ 2. МОВНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ КОМУНІКАЦІЇ НА ФРАНКОМОВНИХ ІНТЕРНЕТ-ФОРУМАХ	23
2.1. Графічні засоби комп'ютерної комунікації	23
2.2. Лексичні та словотвірні особливості франкомовного комп'ютерного дискурсу	31
2.3. Граматичні особливості франкомовної Інтернет-комунікації	41
2.3.1. Морфологічні особливості	41
2.3.2. Синтаксичні особливості	45
2.4. Засоби творення експресивності франкомовних Інтернет-повідомлень у гендерному аспекті	49
ВИСНОВКИ	58
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	63
Додаток А. Значення емотиконів	71

Résumé

Le but de la présente recherche est l'étude comparative et l'analyse structurale, sémantique et fonctionnelle des éléments non-verbaux dans un texte littéraire français et anglais.

La recherche est effectuée à partir d'un corpus de fragments relevés des romans et des pièces de théâtre des auteurs français et anglais de la seconde moitié du XIXème et du XXème siècles. 4371 contextes de l'usage des unités paralinguistiques ont été étudiées: parmi lesquelles 2558 tirées des textes en prose et 1813 des textes dramatiques.

L'objet de notre étude sont des cinèmes, c'est-à-dire le comportement non-verbal des personnages (gestes, mimique, poses).

A partir des données textuelles nous avons élaboré 6 classifications descriptives des procédés cinétiques.

D'après la structure les moyens paralinguistiques relevés ont été répartis en quelques groupes. Tout d'abord ce sont les **cinèmes** exprimés par: les verbes à la voix active ou passive et les adjectifs verbaux ou participes. Le deuxième type ce sont des **complexes cinétiques** de deux espèces: formés par un groupe de mots verbal et un groupe de mots nominal. On a relevé également des **groupes de mots figés**. Outre cela nous avons dégagé des **remarques développées**, ce sont des propositions ou des phrases qui décrivent le comportement non-verbal des personnages. Une particularité de la langue anglaise consiste en utilisation des «**phrasal verbs**», qui n'ont pas d'analogues en français. L'analyse quantitative a montré que dans les textes français les plus fréquents sont les complexes cinétiques verbaux; moins nombreux sont des cinèmes. Par contre dans les textes anglais étudiés les plus fréquents sont les cinèmes.

Selon l'émotion exprimée par tel ou tel moyen cinétique on peut distinguer les gestes de joie, de chagrin, d'indifférence, de colère, de désarroi (incertitude), d'approbation (amour), de peur (étonnement) et d'intérêt. Un groupe à part est constitué par les gestes qui n'expriment directement aucune émotion, mais servent d'un complément à la parole des personnages, et qui prévaut sur les autres.

Selon la partie du corps participant à la réalisation de la communication non-verbale on peut distinguer les gestes de la tête, des épaules, des bras (mains), de tout le corps et les gestes du visage (mimique). Dans les romans analysés la mimique est la plus fréquente, tandis que dans les textes dramatiques ce sont les gestes de tout le corps qui prédominent. La posture (pose) des personnages n'exprime pas généralement de valeur affective évidente et n'est dévoilée que dans des remarques développées. La mimique dans la plupart des cas se manifeste dans le sourire, le rire

et les réactions de peau telle que la rougeur. La mimique constitue 34 % des cas dans les textes français et 43 % dans les textes anglais, les poses – 33 % et 23 % respectivement.

Selon le trait sémantique «partie du corps humain» on peut distinguer les éléments non-verbaux exprimés à l'aide des noms des parties du corps (1er groupe) et ceux qui contiennent seulement des sèmes correspondants (2ème groupe). Dans les textes français on a relevé 70% des éléments du 1er groupe et 30% du 2ème. Par contre, dans les textes anglais le 2ème groupe prédomine, constituant 75% de tous les procédés cinétiques analysés.

D'après les actants de la communication non-verbale on distingue les gestes **monoactants** et **biactants**. Ces derniers apparaissent en quantité insignifiante dans tous les textes étudiés: de 2 % à 12 % environ.

Nous avons effectué également une analyse des moyens paralinguistiques sous l'aspect du genre. On a relevé dans les textes étudiés des gestes typiques pour les hommes et pour les femmes. Les gestes traduisant l'approbation et l'amour sont plus caractéristiques pour les femmes. Il est à noter que les particularités relevées ne sont pas liées uniquement à la différence de sexe, mais aussi aux traits distinctifs de chaque personnage. Les gestes des hommes sont plus variés. On trouve presque tous les types de procédés paralinguistiques dans leur comportement non-verbal, ce qui est déterminé généralement par les particularités du caractère d'un personnage.

L'analyse des données linguistiques permet de conclure que la quantité de la manifestation du comportement non-verbal des personnages dépend du style de l'auteur, du sexe d'un personnage et des particularités de son caractère. Les textes de la prose aussi bien que les drames étudiés sont riches en procédés cinétiques, ce qui prouve leur rôle communicatif important. On peut affirmer qu'en général dans les textes du XIXème siècle les gestes sont présentés en quantité plus importante que dans les œuvres des auteurs contemporains.

Donc, la communication non-verbale et les procédés d'expression des gestes des personnages sont très divers et peuvent se réaliser sous différentes formes. Le comportement non-verbal fait partie intégrante d'un texte littéraire, parfois même remplaçant la parole.

Приклади оформлення бібліографічних записів

відповідно до вимог Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015
«Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та
правила складання»

Один чи більше авторів книги

Овсієнко Л.О. Семантико-прагматичний потенціал оцінки в німецькомовному діалогічному дискурсі: монографія. Кременчук: «Novabook», 2020. 212 с.

Смущинська І. В. Французька лексикологія: навч. посіб. Київ: Вид. дім Дмитра Бураго, 2015. 598 с.

Delisle J., Fiola M. La traduction raisonnée: manuel d'initiation à la traduction professionnelle de l'anglais vers le français. Ottawa: Les Presses de l'Université d'Ottawa, 2013. 720 p.

**Без автора (збірники, матеріали конференцій, книги за редакцією,
укладачі, упорядники)**

Структурно-семантичні і когнітивно-дискурсивні парадигми сучасного романського мовознавства: матеріали П'ятої Всеукраїнської наукової конференції романістів (17-18 вересня 2015 р., Одеса). Одеса: Вид-во КП ОМД, 2015. 132 с.

Сучасні проблеми мовознавства та літературознавства: зб. наук. пр. / відп. ред. І. В. Сабадош. Ужгород: Говерла, 2017. Вип. 22. 214 с.

Les Corpus en linguistique et en traductologie / Michel Ballard, Carmen Pineira-Tresmontant (éd.). Arras: Artois Presses Université, 2008. 343 p.

Багатотомне видання

Енциклопедія історії України: у 10 т. / ред. рада: В.М. Литвин (гол.) та ін.; Ін-т історії України НАН України. Київ: Наук. думка, 2005. Т. 9. С. 36–37.

Словник української мови: в 11 томах / ред. рада П. П. Доценко, Л. А. Юрчук. Т. 2. Київ: Наук. думка, 1971. 550 с.

Ушинський К.Д. Людина як предмет виховання. Спроба педагогічної антропології: вибрані твори. Київ: Рад. школа, 1983. Т. 1. 480 с.

Камю А. Вибрані твори: у 3-х т. Т.1. Проза / Пер. з фр. Харків: Фоліо, 1996. 446 с.

Частина видання

Розділ книги

Кусько К.Я. Дискурс іноземномовної комунікації: концептуальні питання теорії і практики. *Дискурс іноземномовної комунікації* / під заг. ред. К.Я. Кусько. Львів: Вид-во Львів. нац. ун-ту, 2001. С. 25-48.

Kleiber G., Vuillaume M. L'énigme du gérondif négatif. *Res per Nomen. Négation et référence* / Hilgert E., Palma S., Frath P. et Daval R. (éds). Reims: Epure, 2016. P. 199-214.

Стаття в збірнику наукових статей, журналі, газеті

Буяр І. Є. Лінгвістична категорія оцінки: оцінювання досягнутого у вітчизняній лінгвістиці. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія: Філологічна*. 2009. Вип. 11. С. 145-149.

Колегаєва І.М., Строченко Л.В. Назви комунікативних дій в історичній перспективі: про що розкажуть словники. *Записки з романо-германської філології*. 2020. Вип. 2 (45). С. 36-42. DOI: [https://doi.org/10.18524/2307-4604.2020.2\(45\).218212](https://doi.org/10.18524/2307-4604.2020.2(45).218212).

Elmiger D. Binarité du genre grammatical – binarité des écritures ? *Mots. Les langages du politique*. 2017. № 113. URL: <http://journals.openedition.org/mots/22624>; DOI: <https://doi.org/10.4000/mots.22624>.

Аврамцев О. Хронограф: події в історії. *Слобідський край*. 2015. 27 січня. С. 8.

Тези доповідей у матеріалах конференцій

Чередниченко О.І. Концепт захисту в історії французької мови. *Структурно-семантичні і когнітивно-дискурсивні парадигми сучасного романського мовознавства: матеріали IV Всеукраїнської наукової конференції романістів (10-11 жовтня 2013 р., Дніпропетровськ)*. Дніпропетровськ: Інновація, 2013. С.34-38.

Вініченко Д. В., Млинчик А. В. Концептосфера сучасного франкомовного і україномовного пісенного дискурсу. *Proceedings of the XXV International Scientific and Practical Conference «Theoretical foundations of scientists and modern opinions regarding the implementation of modern trends»*. (June 27–30, 2023) San Francisco, USA. International Science Group. 2023. С. 338-341. URL: <https://isg-konf.com/theoretical-foundations-of-scientists-and-modern-opinions-regarding-the-implementation-of-modern-trends>

Електронні ресурси

Піхтовнікова Л.С., Гончарук О.М. Лінгвокогнітивний аспект дослідження англomовної прозової байки. *Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна*. 2010. № 897. Романо-германська філологія. Методика

викладання іноземних мов. Вип. 62. С. 18-26. URL: <http://ekhnuir.univer.kharkov.ua/bitstream/123456789/4959/2/L.%20Pikhtovnikova,%20O.%20Goncharuk.pdf> (дата звернення 10.12.2018)

Одеський національний університет імені І.І. Мечникова. *Вікіпедія: вільна енциклопедія*. URL: <http://surl.li/niwc> (дата звернення 10.03.2023).

Labbé D., Monière D., Labbé C. Les particularités d'un discours politique: les gouvernements minoritaires de Pierre Trudeau et de Paul Martin au Canada. Corpus, 2005. P.79-104. URL: <https://shs.hal.science/halshs-00009677/document> (дата звернення 9.02.2022).

Дисертації та автореферати

Кучма З. В. Французька пісня у лінгвостилістичному вимірі: автореф. дис. ... канд. філол. наук: 10.02.05. Київ, 2015. 24 с.

Линтвар О. М. Лінгвостилістичні засоби вираження ідіостилю В. М. Теккеря в оригіналі і перекладі (на матеріалі тексту роману "Ярмарок суєти" і його екранізацій): дис. ... канд. філол. наук: 10.02.16. Одеса, 2015. 200 с.

Павленко Н. О. Гендерний компонент у структурі та семантиці фразеологічних одиниць сучасної англійської мови: дис. ... канд. філол. наук: 10.02.04 Германські мови. Запоріжжя, 2017. 210 с.

Закони та інші нормативні документи

Конституція України: Закон України від 28 червня 1996 р. № 254к/96-ВР / Верховна Рада України. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141.

Загальна декларація прав людини: прийнята і проголош. резолюцією 217 А (III) Генеральної Асамблеї ООН від 10 грудня 1948 р. // База даних "Законодавство України". URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015 (дата звернення: 26.08.2020).

Приклади оформлення джерел ілюстративного матеріалу

Gavalda A. Je l'aimais. Paris: Edition «J'ai lu», 2003. 155 p.

Rouaud J. Pour vos cadeaux. Paris : Éditions de Minuit, 1998. 192 p.

Гавальда А. Я його кохала / пер. Венгрєнівська М. Київ: Неопалима купина, 2006. 232 с.

Руо Ж. Вам у дар / пер. А. Перепадя. Львів: ВНТЛ-Класика, 2003. 106 с.

Зразок Заяви щодо самостійності виконання письмової роботи

ЗАЯВА

щодо самостійності виконання письмової роботи

Я, _____

(ПІБ повністю) студент(аспірант, докторант, викладач)

(назва факультету або іншого структурного підрозділу)

(код та назва спеціальності)

(курс та форма навчання)

(здобувач освітнього ступеня)

заявляю, що моя письмова робота на тему:
« _____ »

(назва роботи)

виконана самостійно і в ній не міститься елементів плагіату. Всі запозичення з друкованих та електронних джерел мають відповідні посилання.

Я ознайомлений(а) з чинним положенням «Про запобігання та виявлення академічного плагіату у освітній та науково-дослідній роботі учасників освітнього процесу та науковців Одеського національного університету імені І.І. Мечникова», згідно з яким виявлення плагіату є підставою для відмови в допуску письмової роботи до захисту та застосування відповідних заходів.

Дата

Підпис

*Зразок Заяви на повторну перевірку роботи на плагіат*ЗАЯВА
на повторну перевірку роботи на плагіат

Я, _____

(ПІБ студента повністю)

(назва факультету)_____
(код та назва спеціальності)_____
(курс та форма навчання)_____
(здобувач освітнього ступеня)_____
(назва роботи)

У зв'язку з незадовільною оригінальністю моєї роботи, яку виявила попередня перевірка на плагіат, мною була виконана доробка тексту, та внесені зміни до рукопису, відповідно до п. 4.7, Положення «Про запобігання та виявлення академічного плагіату у освітній та науково-дослідній роботі учасників освітнього процесу та науковців Одеського національного університету імені І.І. Мечникова». Передаю виправлену роботу до Сектору моніторингу плагіату на повторну перевірку. Я поінформований (-на), що результати перевірки є остаточними і передаються науковому керівнику.

Дата _____

Підпис здобувача _____

Підпис наукового керівника _____

*Зразок Заяви про поінформованість
щодо правил перевірки на ознаки плагіату*

Науковому керівнику

Здобувача освітнього ступеня
«магістр»

ЗАЯВА

Цим я підтверджую, що був поінформований про правила функціонування системи виявлення збігів/ідентичності/схожості щодо перевірки на ознаки плагіату. Тому заявляю, що згоден на обробку моєї роботи.

Крім цього, заявляю, що подана для перевірки електронна версія моєї роботи співпадає (ідентична) з друкованою.

Дата

Підпис

Зразок Висновку кафедри про допуск роботи до захисту

ВИСНОВОК КАФЕДРИ
ПРО ДОПУСК РОБОТИ ДО ЗАХИСТУ

Підтверджуємо ознайомлення з результатом звіту подібності щодо роботи, згенерованого системою виявлення збігів/ідентичності/схожості:

Тема:

Автор: _____

Спеціальність: _____

Після перевірки звіту подібності зроблено такий висновок:

- Запозичення, виявлені в роботі, є слухними і не є плагіатом. Таким чином робота незалежна і приймається до захисту.

- Запозичення не є плагіатом, але виявлена кількість цитат перевищує обсяг, виправданий поставленою метою роботи (ст. 444 Цивільного кодексу України). Робота має бути відкоригована і подана на кафедру за 10 днів до захисту.

- Виявлені запозичення роблять роботу незаконною і схильною до плагіату. Робота не допускається до захисту.

- Наукова робота містить навмисні текстові спотворення як передбачувані спроби укриття запозичень. Робота не допускається до захисту.

- Інше:

- Підтвердження:

Дата

Підпис

Зразок Заяви щодо оскарження недопуску роботи до захисту

Голові Апеляційної комісії
з розгляду результатів перевірки
робіт на ознаки плагіату

здобувача освітнього ступеня
«магістр»

З А Я В А

Заявляю, що наукову роботу «_____»

я підготував особисто (з урахуванням внеску наукового керівника роботи). Тому прошу розглянути оскарження щодо недопуску (неприйняття) цієї роботи до захисту, оскільки вона не порушує авторські права третіх осіб відповідно до Закону України «Про авторське право і суміжні права», не містить навмисні текстові спотворення як передбачувані спроби укриття запозичень, а виявлені запозичення не є плагіатом.

Підтвердження:

Дата

Підпис

Навчальне видання

КВАЛІФІКАЦІЙНА МАГІСТЕРСЬКА РОБОТА

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

до написання та підготовки до захисту кваліфікаційної роботи
для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти
спеціальності 035 Філологія спеціалізації 035.055 Романські
мови та літератури
(переклад включно), перша – французька

Укладачі:

Марінашвілі Мальвіна Джангізівна

Телецька Тетяна Володимирівна

Весна Тетяна Василівна

В авторській редакції

Підп. до друку 07.07.2023. Формат 60x84/16.

Ум.-друк. арк. 2,7. Тираж 20. Зам № 722

Видавець Букаєв Вадим Вікторович

вул. Пантелеймонівська, 34, м. Одеса, 65012

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 2783 від 02.03.2007 р.

Тел.: +380949464393, 0487431393 e-mail: 7431393@gmail.com